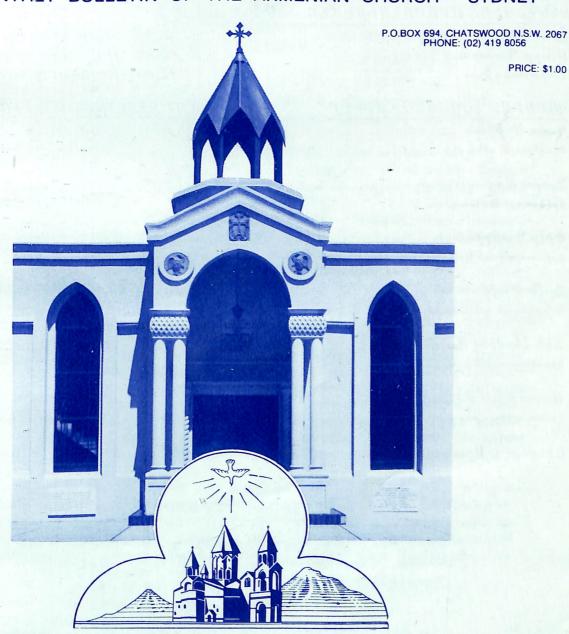
REGISTERED BY AUSTRALIA POST, PUBLICATION No. NARO652

PRICE: \$1.00

ԱՄՍԱԳԻՐ ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՑ ՀԱՑՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ — ՍԻՏՆԻ MONTHLY BULLETIN OF THE ARMENIAN CHURCH — SYDNEY

SULPH 35 9 Phh ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1990

ԹԱԳԱՒՈՐ ԵՐԿՆԱՒՈՐ ԶԵԿԵՂԵՑԻ ՔՈ ԱՆՇԱՐԺ ՊԱՀԵԱ

YEAR 35 9 No. SEPTEMBER 1990

<u>ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ ԺԱՄԵՐ</u>	<u>L</u>	CHURCH OFFICE HOURS
ԵրկուչաբԹիէն–ՈւրբաԹ		From Monday to Friday
Առաւօտեան ժամը 9։00-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 3։00-ը։		$9.00 \ a.m 3.00 \ p.m.$
ՀԵՌԱԽՕՍԻ ԹԻՒԵՐ		TELEPHONES
Առաջնորդարան	938 4816	Diocese
Եկեղեցւոյ Գրասենեակ	419 8056	Church office
Նորայր ՔՀնյ. Բաթանեան	888 5190	Fr. Norayr Patanian
Բարեկեցու Թեան Գրասենեակ	419 6394	
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆՑ ԺԱ	ՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ	
Առաւօտեան ժամերգութիւն		Morning service
<i>Սուրբ Պատարագ</i>		
Հոգեհանգիստ		Requiem service
ԿԱՐԵՒՈՐ ՀԵՌԱԽՕՍԻ ԹԻՒԵՐ	CHURC	H INFORMATION PHONES
Կարօ Սեթեան	958 6761	Garo Setian
Եկեղեցւոյ Ատենապետ		Chairman Church Council
Ֆլորա Արմաղանեան	451 0876	
Տիկնանացի Ատենապետու Հի		Chairlady - Ladies Auxiliary
Փիէր Գաթրրձեան	41:1 7928	Pierre Katerjian
Երիտասարդացի Ատենապետ		Chairman Youth Auxiliary
Ֆրէտ Թովմասեան	805 1713	Fred Thomasian
Պասբէթպօլի պատասխանատու		Basketball Supervisor
Տկն.Հերմինէ Մագլու մեան	427 1534	Mrs. Harmingh Manlauming
կիրակնօրեայի Պատասխանատու		Mrs. Hermineh Mazloumian Sunday School Supervisor
Ցարութիւն Քէօրօղլանեան	807 235K	Hanautian Vanalla
լուսաւորիչ դպրաց դասի Ատենապետ		Haroutioun Keoroghlanian Chairman Church Choir
Եկեղեցւոյ ՍրաՀ	419 6394	Church Edgarian Hall

*ከበቦረቦԴԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒ*Ն

Բոլոր խորՀրդակատարու Թեանց եւ այլ արձանագրու Թեանց Համար կապ Հաստատել ՄԻ ՄԻԱՅՆ Եկեղեղեցւոյ Գրասենեակի Հետ։

INFORMATION

FOR CHURCH SERVICES AND ANY INFORMATION PLEASE PHONE THE CHURCH OFFICE (02) 419 8056 or A. H. (02) 888 5190

ชนรานจาธบ จนราชมาช งกรม> งายปราบม บายจากจมห

PATRIARCHE SUPREME
CATHOLICOS DE TOUS LES ARMENIENS

NΣ

Մ. Էջմիածիև¹³ Սեպտեմբեր 1990 Թ

ՄԵԺԱՅԱՐԳ ՄԻԽԱՅԻԼ ՍԵՐԿԷԵՒԻՉ ԳՈՐԲԱՉՈՎԻՆ ՊՐԵԶԻԴԵՆՏ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

ՄՈՍԿՈՒԱ

Գոհունակունեամը հաստատում ենք Մեր 7 Սեպտեմբեր 1990 Թուակիր նամակը, ի պատասխան Ձեր կարեւոր նամակի, որ Մեզ յանձնուեց Օգոստոս ամսի սկիզբներին։

ိ Այսօր ստիպուած ենք կրկին դիմել Ձեզ, այս անգամ խոր վշտով ու վրդովումով, տեղեկացնելու համար որ Լեռնային Դարաբաղի հայ ազգաբնակչուԹեան վիճակը դարձած է ողբերգական, նաեւ

եկեղեզական կեանքում։

Լեռնային Ղարաբաղի հոգեւոր Առաջնորդը, Պարգեւ Եպիսկոպոս, հաղորդեց Մեզ ԹԷ, Կիրակի 9 Սեպտեմբերին, Ամարասի հայկական վանքում, (հիմնուած 4րդ դարում), հանդիսաւոր պատարագից յե-տոյ, գիշերը երկու անգամ են Թարկուած է յարձակումների, բանա-կային համազգեստով անձանց կողմից, որոնք կրակ են բացած վանքի պատերին, սարսափի մատնելով հոգեւոր ծառայողներին եւ անզէն պահակներին։ Վտանգի տակ են նոր վերաբացուած մեր հինգ վանքերն ու եկեղեցիները եւ մեր հոգեւորականների կեանքը։

Դիմում ենը 25զ ծանր ապրումներով, սակայն տակաւին յոյսով որ 25 բարձր հեղինակունեամբ եւ օրէնքի ուժով եւ ազգունիւն-ների ինքնորոշման իրաւունքով, վերջ կր գտնի Լեռնային Ղարաբա-ղում հայերի ողբերգունիւնը, ինքնավար այդ մարզը դնելով 25 բարեզիդենտական իշխանունեան ներքեւ։ Անիրաւուած հայերի համ-բերունեան բաժակը վաղուց լցուած է եւ նրանք պատրաստ են ազատ մեռնելու քան ստրուկ ապրելու, ինչպէս հերոսները Տերմոպիլէի, վայմիի եւ Կույիկովի։

շեր չափազանց բազմազբաղ եւ տագնապալի այս օրերին, խնդրում ենք մի պահ գոնէ Ձեր ուշադրունիւնը ուղղէիք դէպի Լեռնային Ղարաբաղում տառապող մեր ժողովուրդը եւ Ձեր խաղաղարար արդար մի վճիռով փրկէիք նրանց, յանուն Ձեր հռչակած հումանիստական մեծ գաղափարների, յօգուտ նաեւ ադրբէյջանցի մեր հարեւան ժո-ղովուրդի կեանքի խաղաղունեան։

թոյլ տուէը վերջացնել Մեր խօսքը Լամարտինի տողերով՝ «Ու–

ժեղների փառքը տկարների ազատութիւնն է»։ Խորին յարգանքով եւ օրչնութեամբ՝

13 Սեպտեմբեր 1990 Թ.
Ս. Էջմիածին

ՎԱԶԳԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

A P

digitised by A.R.A.R.@

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 5-ԻՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ՀԵՌԱՏԵՍԻԼԷՆ

ՎԵՀԱՓԱՌԻՆ ԽՕՍՔԸ

Հարազատ ժողովուրդ Մեր,

1. Ազգովին գտնւում ենք մեր բազմադարեան պատմութեան փոթորկալից ճանապարհի նոր հանգրուանի առաջ, հռչակումովը Հայաստանի Հանրապետութեան, իբրեւ ազատ եւ ինքնիշխան ազգային պետութիւն։

2. Ինչպէս Մեր երջանկայիշատակ նախորդը՝ Տ.Տ. Գէորգ Ե. Կաթողիկոսը, 1918ի Մայիսի 28ին, Մենք եւս նոյն ոգեշնչումով, նոյն լոյս երազանքներով ողջունում ենք այս պատմական ճռչակումը եւ ընտրութիւնը մեր նոր Հանրապետութեան Նախագաճի, վարչապետի եւ կառավարական կազմի։

Թող Աստուած օրճնի մեր ազգը ճամայն եւ մեր ճայրենի պետութիւնը ազատ, զի առաջեալը Պօղոս պատգամում է մեզ երկու ճազար տարիների բարձունքից՝ «Դուք յազատութեան կոչեցեալ էք եղբարք» (Գաղ. Ե-18)։ Թող Աստուած անվտանգ ու պայծառ պաճի նրանց կեանքի զարգացման ճանապարճը, դէպի իրականացումը մեր ժողովրդի բոլոր արդար սպասումների։

8. Այս հանդիսաւոր պահին, Մենք՝ Հայրապետը Ամենայն Հայոց որ ի Հայաստան եւ որ ի սփիւռս աշխարհի, յանուն Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցու Մեր նուիրական պարտքն ենք համարում բանիւ եւ գործով շարունակելու Սուրբ Էջմիածնի առաքելութիւնը առաւել եռանդով, առաջնորդուած Քրիստոսի Սուրբ Աւետարանի լոյսով եւ մեր ազատատենչ նախնեաց հայրենանուէր ոգով, ի շինութիւն մեր ժողովրդի հոգեւոր բարուական կեանքի, ի նորոգ կառուցում մեր վերածնուած մայր երկրի, եւ ի վերածաղկում մեր ազգային մշակոյթի։

4. Ժամանակն է, որ մեր ժողովուրդը թէ՛ մայր երկրում եւ թէ՛ արտասանմանում ոգեկան նոր թռիչքով դուրս գայ մտածումի եւ գործելու ճին կաղապարներից եւ նոյն առաքեալի խօսքերով՝ «Մաքրեցէք ճին խմորը որպէսզի լինէք նոր զանգուած» (Ա. Կորնթ. Ե-7)։

Հարկ է նաեւ դուրս գալ ազգային մտածողութեան նեղ սահմաններից եւ մեր հարազատ վաւերական ազգայինը ամրապնդել, վերարժաւորել ստեղծագործօրէն, բարձրացնելով այն մեր օրերի համամարդկային ըմբոնումների եւ արժէքների մակարդակին՝ մշակութային, ընկերային եւ քաղաքական կեանքում։

Աստուած եւ աշխարհը համայն վկայ են ահա թէ սուրբ գրական Արարատի ստորոտին, շարունակում է ապրել ու մաքառել բազմադարեան ժողովուրդը հայոց, այսօր իբրեւ ազատ ու ինքնիշխան ազգութիւն, իբրեւ մի մարմին, մի հոգի ու մի կամք, իբրեւ ժամանակակից ժողովրդավար իրաւական մի պետութիւն որ յառաջ է ընթանում ազնիւ պայքարով դէպի աղբիւրը լոյսի։

5. Մնում ենք աղօթող, որ համայն մեր ժողովուրդը իր բոլոր կազմակերպութիւններով, իր բոլոր հասարակական խմբաւորումներով ու գաղափարախօսական հոսանքներով, պայծառ գիտակցութեամբը հայրենիքի անվտանգութեան ու ազգի գերագոյն շահերի, պահի պահպանի իր եղբայրական միասնութիւնը, մտածելու հաւասարակշռութիւնը եւ գործելու օրինական կարգապահութիւնը։ Ջի անիշխանութիւնը ժխտումն է պետութեան ինքնիշխանութեան եւ ժողովրդի ազատութիւնների։

6. Մեր մաղթանքն է որ ինքնիշխան ճանրապետութեանց միութեան մէջ, նաեւ Անդրկովկասի տարածքի ազգութիւնների միջեւ, ամրապնդուեն

169-90

2000-Apm.ccf 2

համերաշխգործակցութեան յարաբերութիւններ, հիմնուած ճշմարտութեան եւ արդարութեան, մարդու իրաւանց եւ ազգութիւնների ազատ ինքնորոշման հրամայականների վրաւ։

Համոզուած էնք, որ այս սկզբունքների կեանքի կոչմամբ, հնարաւոր կը դառնայ իրապէս արդար լուծման ճանապարհը գտնել Լեռնային Ղարաբաղի հայ ազգաբնակչութեան բնական եւ օրինական պահանջքի, իր ճակատագիրը ինք տնօրինելու, իր ազատ կամքով։ Վասնզի ազգութիւնների միջեւ դժուար թէ խաղաղութիւն եւ եղբայրութիւն հաստատուի առանց յարգելու տուեալ ազգութիւնների ինքնորոշման իրաւունքը։ Այս է, կարծում ենք, մեր օրերին Խորհրդային Միութեան բարձրագոյն ղեկավարութեան որդեգրած վերակառուցման եւ ժողովրդավարութեան նոր, յուսալի քաղաքականութեան հիմքը։

Այս սկզբունքներով առաջնորդուած, անհրաժեշտ է ամէն գնով խուսափել ազգամիջեան արիւնալի առճակատումներից, որոնք ոչ ոքի չեն կարող ոչ մի բարիք խոստանալ։

7. Մենք կոչ ենք անում մեր հայրենի կառավարութեան նորընտիր ղեկավարներին, որ ամեն ջանք ի գործ դնեն ի պաշտպանութիւն մեր ժողովրդի ազնիւ իղձերի կենսագործման՝ իմաստութեամբ ու խորամտութեամբ, զի հայրենիքի կենսական շահերի ամրապնդումը հանդիսանում է գերագոյն հրամայականը։

«Եւ արդ, Տէր Աստուած հարցն մերոց, մեք ամենեքեան հայցեմք ամենառատ յողորմութենէդ քումմէ, զի պահեսցես եւ պահպանեսցես յամայր ամս զնորահռչակ Հանրապետութիւն Հայաստանի, առ ի շնորհել ազգիս հայոց զլուսաւորեալ պայծառակերպում, զվերելք շինարար եւ զխաղաղութիւն կենարար, այժմ եւ միշտ. ամէն»:

> **ՎԱԶԳԷՆ Ա.** ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Վազգեն Մանուկեան Հայաստանի Վարչապետ

Հայաստանի Դահյիճը Հրաժարած. Կորպաչովի Վերջնագիրը Կ'երկարաձգուի

Հայաստանի կառավարութիւնը, գլխաւորութեամբ վարչապետ Վլադիմիր Մարգարեանցի, իր ճաւաքական ճրաժարականը ներկայացուց Երկուշաբթի, 18 Օգոստոսին։ Նորընտիր Խորճրդարանը ընդունեց ճրաժարականը եւ վարչապետ նշանակեց Հայոց Համազգային Շարժումի ղեկավարներեն Վազգեն Մանուկեանը։

Խորհրդարանական ժողովին ներկայ 220 երեսփոխաններէն 200 հոգի մասնակցեցան ընտրութեան։ Վազգէն Մանուկեան ընտրուեզաւ 170 ձայնով։

Խորհրդարանը հրաժարեալ վարչապետէն խնդրեց ամիս մը երկարաձգել իր պաշտօնը, մինչեւ նոր դահլիճի մը կազմութիւնը։

Նոր վարչապետը, աւարտած է Երեւանի Պետական Համալսարանի բնագիտութեան եւ ուսողութեան բաժանմունքը։ Ան կը նկատուի Հ.Հ.Շ.ի գաղափարախօսը եւ պատրաստած էր կուսակցութեան բլաթֆորմը։

__Նախագան Կորպաչովի Նամակը Վեհափառին

Գերագոյն Պատրիարք Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա-ին

Քաղ. Էջմիածին

Ձերդ Սրբութիւն.

Ձեզ եմ դիմում երկրի ճակատագրի համար պատասխանատու պահին։ Մենք պատմական րնտրութիւն ենք կատարել, հասարակութիւնը տոտալիտարից շեշտակիօրէն թեքելով դէպի դեմոկրատական պետութիւն, ունիտարից դէպի սուվերեն. ազատ ճանրապետութիւնների միութիւն։ Այդպիսի արմատական անցումը, ի ճարկէ, առանց պրոբլեմների եւ կոնֆլիկտների չի իրականացւում։ Մասսայական գիտակցութիւնը չի հասնում քաղաքական վերափոխումների նետեւից։ Հասարակութեան անբաւարար դեմոկրատական կուլտուրան երբեմն յանգեցնում է այն բանին, որ ազատութեան, իրաւունքների, անհատի արժանիքի եւ անկախութեան ընդլայնումը զուգակցւում է սանձարձակութեան, ամենաթողտուութեան ճետ։ Մարդիկ այլեւս չեն ապրում սարսափի մթնոլորտում, բայց դեռեւս չեն սովորել յարգել օրէնքը։ Այդ պատճառով մեզ սպասում է լուրջ ստուգում, կը յաջողուի արդեօք, դեմոկրատօրէն իրաւական շրջանակների մէջ մտցնել այդ պրոցեսները, պմենուրէք ապահովել կարգ ու կայունուphil:

Են ձեզ եմ դիմում, խնդրելով ձեր ամբողջ մեծ ճեղինակութիւնը, ճարուստ կենսափորձն ու մարդասիրութեան բարձրագոյն զգացումը եւ ձեր ժողովրդի ճակատագրի համար պատասխանատուութեան զգացումն օգտագործել օգնելու ճամար անդրկովկասում արիւնաճեղութեան, ազգամիջեան բախումների, մայրերի, ծերերի, երեխաների տառապանքների դադարեցմանը։

Հենց այդ նկատառումներով է թելադ-

րուած նաեւ «ԽՍՀՄ Օրէնսդրութեամբ չնախատեսուած զինուած կազմաւորումների ստեղծումն արգելելու եւ ապօրինաբար պանելու դէպքերում զէնքն առգրաւելու մասին» ԽՍՀՄ Պրեզիդենդի հրամանագիրը։ Ջէնջի լանձնումը կատարւում է ամենուրեք ամբողջ երկրում։ Բայց, կարծում եմ, դուք ինձ ճետ կո ճամաձայներ, որ այդ գործողութիւնն առանձնայատուկ նշանակութիւն ունի անդրկովկասի համար։ Անցած տարիները ցոյց են տուել, որ առճակատման ու թշնամանքի ճանապարհներին հնարաւոր չէ նորմալ յարաբերութիւններ ստեղծել ճանապարհներին, հնարաւոր չէ նորմալ յարաբերութիւններ ստեղծել Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ, արդարացի հիմունքներով լուծել Լեռնային Ղարաբաղի հարցը։ Համոզուած եմ, որ հրամանագրի կատարումը պայմաններ կը ստեղծի նորմալացման պրոցեսի առաջընթացի համար։ Բնական է, ամեն ինչ արուհյու է, որպէսզի այդ դէպքում խուսափենք արիւնաճեղութիւնից**։**

bu jui ghinhu bi pupap bu gamamտում խաղաղութեան ու մարդկանց անվտանգութեան շաներով, նայ ժողովրդի բարձրագոյն շաներով թելադրուած ձեր անփոփոխ դիրքը։ Շատ յոյսով եմ, որ երկրի շատ հեղինակաւոր կրօնական գործիչներից մէկից ելնող անբոնութեան, խաղաղութեան ու մարդասիրութեան կոչը բարերար ազդեցութիւն կ'ունենալ Անդրկովկասի իրադրութեան

Ձեր ըմբռնման անկեղծ յոյսով եւ մեծ յարգանքով՝

Մ. ԿՈՐՊԱՀՈՎ

խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետութիւնների Միութեան Պրեզիտենտ

30 3nijhu 1990

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ՝ ԱՐԱ ՍԱՀԱԿԵԱՆ

Ընտրութեանց նիստի աւարտին, առանձին ընտրութեամբ, Հայաստանի նախարարաց Խորջուրդի (կառավարութիւն) քարտուղար ընտրուեցաւ երեսփոխան Արա Սահակեանը, գաղտնի քուէարկութեամբ ան ստազաւ 172 կողմ եւ 24 դէմ ձայներ։

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ազգային-եկեղեցական գործակցութիւնը եւ գործունէութեան րնթացքը յաջողութիւններու հասնելու համար, անհրաժեշտ կարիք ունի իր գործակից շրջանակներու միասնական, աջալուրջ եւ բծախընդրօրէն կատարուած աշխատանքներուն։

քրիստոնէական կեանքի մէջ, մեր յարաբերութիւնները, հանդէպ մեր քրիստոնեայ եղբայրներուն եւ բոյրերուն, ենէ կատարուին Տամերաշխութեամբ, փոխադարձ սիրով եւ անկեղծ տրամադրութիւններով, երկուստեր սրտի գոհունակութիւնը եւ սիրոլ ջերմ միու-

թիւնն է որ իր հիմը կր դնէ այդ զործակցութեան մէջ։

րւրաքարչիւր ազգի գոյատեւումը կամը ջուած է միասնականու թեան ոգիին վրայ եւ եթէ այդ ոգին պակսած ըլլայ իր զա**ւ**ակներու գործունեունեան եւ փոխըմբոնումին մեջ, այդ ժողովուրդը չի կրնար յառաջացում ունենալ եւ իր ինքնորոյն դիրքը գրաւել մարդկային հասարակունեան մէջ։ Մեր ժողովուրդի բոլոր զաւակ ներու դարաւոր տենջը եւ երազը եղած է միշտ իրականացած տեսնել այդ միասնականութեան ոգին։ Մեր եկերեցական Հայրերը իրենց ամբողջ կեանքի ընթացքին, միշտ ջանացած են այդ միասնականութեան Տոգին ներմուծել Տայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն ու միշտ աղօթած որ այդ միասնականութիւնը անսասան եւ անխորտակելի մնայ մեր ազգային բոլոր հատուածներուն մէջ։ Հայ բանաստեղծներ, միշտ ունեցած են այդ սիրոյ տէնջը եւ իրենց բա-Նաստեղծունիւններով եւ արձակ գրունիւններով միշտ շեշտած են միասնականութեան կարեւորութեան եւ փոխադարձ ոմբռնողութեան

ան հրաժեշտունեան մասին։

Մեր ազգային պատմութիւնը, յանախ արձանագրած է յաջողութիւններ, շնորհիւ իր զաւակներու զոհաբերութեան եւ միասնակամ ոգիին, որ ամէն մէկ հայու կուրծքը հպարտութեամբ լեցուցած է իր ազգային պատկանելիունեան համար։ Մեր պատմունիւնը մոխ է այնպիսի ժամանակագրական դիպուածներով, ուր մեր ժողովուրդի զաւակները ձեռը-ձեռըի տուած, միասնականութեան եւ ազգային Տպարտունիւնը իրենց սրտերուն, յարատեւ պայքարած են յանուն մեր՝ Սուրբ Հաւատքին եւ Հայրենիքի ազատութեան։ Վարդանանց Դիւցազնամարտով, Մեր ժողովուրդը փաստեց այն միասնականութեան Տոգին, պաշտպանելով մեր Սուրբ Հաւատքը, Մուրբ Եկեղեցին եւ snnn swjpbbh: ແນັກນັ້ວ ນີ່ພາຍພາຍປຸກເປອນນີ້, ກົກປານ ໜ້າປະກຸ ພັກກິເນກ թափեցին եւ սակայն մեզի փոխանցեցին մեր պապերու սուրբ եւ ազգային հպարտունիւնը։ Ինչպէս որ ամէն մէկ ժողովուրդի եւ իրենց նենգամտութեամբ եւ դաւածանութեամբ Տարուած կր Տասցնեն իրենց պատկանած Տատուածին, ղժբախտաբար մեր պատմութեան մէջ վնաս ՝ հասցուցած են մեր ժողովուրդին։ Անոնց անունները սեւ մուր մըն՝ են՝ մեր պատմութեան՝ մակատին եւ ունին տխուր յիշատակներ միայն։ Մեր Սուրբ Հաւատքը, Եկեղեցին եւ Ազգը կը գոյատեւէ ի գենուկս ամէն տեսակ ղաւածաններու եւ ազգուրացներու։

Միասնականունեան այդ հոգին, Թող տիրապետէ մեր ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն մէջ, միանալու իրար հետ քրիստոնեական եւ Տաւատքի սիրով եւ Թող Տիրոջ Տովանին պահապան ըլքայ մեզի, որպէսցի միասնականունեամբ եւ Տաւատքի ջերմ սիրով եւ րմբոնումով փարինը մեր եկեղեցիին եւ ազգային սրբունիւններուն, առաքելով մեր աղօթըները առ բարձրեալն Աստուած եւ փառաւորելու զինք

մինչեւ լաւիտեան։

ՆՈՐԱՅՐ ՋՀՆՅ. ԲԱԹԱՆԵԱՆ

Հ ռ չ ա կ ա գ ի ր Հայաստանի Անկախութեան Մասին

Հայկական ԽՍՀ Գերազոյն Խորհուրդը՝ արտայայտելով Հայաստանի ժողովրդի միաս- նական կամքը, գիտակցելով իր պատասխա- նատուութիւնը հայ ժողովրդի ճակատագրի առջեւ համայն հայութեան իրձերի իրա- կանացման եւ պատմական արդարութեան վերականգնման գործում, ելնելով Մարդու իրաւունքների համրնդհանուր հոչակագրի սկզբունքներց եւ միջաղգային իրաւունքի հանրահորիը,

րոչման իրաւուներ, ընսագործելով ազդերի ազատ ինջնո–

Հիժնուելով 1989 Թուականի Դեկտեմբերի 1-ի «Հայկական ԽՍՀ-ի եւ Լեռնային Ղարարադի վերամիաւորման մասին» Հայկական ԽՍՀ Գերագոյն Խորհրդի եւ Լեո-Նային Ղարարադի Աղգային Խորհրդի համասեղ որոչման վրայ,

զարդացնելով 1918 Թուականի Մայիսի 28-ին ստեղծուած անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդավարական աւանդոյթեները,

իրաշական Հասարակարգի ստեղծումը,

Հ Ռ 2 Ա Կ Ո Ւ Մ — Է ԱՆԿԱԽ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՍԿԻԶԲԸ

- 1.- Հայկական ԽՍՀ-Ե վերանուանւում վ Հայաստանի Հանրապետութիւն, կրճատ՝ Հայաստան։ Հայաստանի Հանրապետութիւնը ունի իր դրօշր, գինանչանը եւ հիմնը։
- 2.- Հայաստանի Հանրապետու Թիւնը ինքնիչխան պետու Թիւն է՝ օժտուած պետական իչխանու Թեան գերակայու Թեամը, անկախու-Թեամը, լիիրաւու Թեամը։

Հայաստանի Հանրապետութեան ամբողջ տարածքում գործում են միայն Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրութիւնը եւ օրէնքները։

3.- Հայոց պետականութեան կրողը Հայաստանի Հանրապետութեան իրագործում է անմիջականօրէն եւ ներկայագործում է անմիջականօրէն եւ ներկայատանի Հանրապետութեան սաշմանադրութեան եւ օրէնքների հիման վրայ։

Հանրապետութեան ժողովրդի անունից Հանդես գալու իրաւունքը պատկանում է բացառապես Հայաստանի Հանրապետութեան Գերագոյն ԽորՀրդին։

4.- Հայաստանի Հանրապետու Թեան տարածքում բնակուող բոլոր քաղաքացիների Համար սահմանւում է Հայաստանի ՀանրապետուԹեան քաղաքացիու Թիւն։

Արտերկրի հայութիւնը Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիութեան իրաւունք ունի։

Հայաստանի Հանրապետու թեան բաղաթացիները գտնւում են նրա պաչտպանու թեան եւ աջակցութեան ներթոյ։

դաւանանթից: վում է իր քաղաքացիների ապատ ու իրա-Հայաստանի Հանրապետութիւնը ապահու-Հայաստանի Հանրապետութիւնը ապահո-

5.- Հայաստանի Հանրապետու Թիւնր իր անվտանգութիւնը եւ սահմանների անձեռընմըխելիու Թիւնր ապահովելու նկատակով ստեղծում է Գերազոյն Խորհրդին ենթակայ սեփական գինուած ուժեր, ներջին գօրջեր, պետական եւ հասարակական անվտանգու-Թեան մարմիններ։

Հայաստանի Հանրապետութիւնը ունի ԽՍՀՄ սպառագինութեան իր մասնարաժնի իրաւունքը։

Հայաստանի Հանրապետութիւնը ինջն է որոշում իր թաղաբացիների զինուորական ծառայութեան կարգը։

Այլ հրկրների զօրաժիաւորումները, Նրանց ռազմական բազաները եւ չինութիւնները կարող են տեղարաչխուել Հայաստանի Հանրապետութեան տարածջում միայն նրա Գերագոյն ԽորՀրդի որոշմամը։

Հայաստանի Հանրապետութեան գինուած ուժերը կարող են օգտագործուել միայն գրա Գերագոյն Խորհրդի որոշմամը։

6.- Հայաստանի Հանրապետութիւնը, որպէս միջազգային իրաւունքի սուբժէջտ, վարում է անկախ արտաքին քաղաքականութիւն, անմիջական յարաբերութիւններ է Հաստատում այլ պետութիւնների, ԽՍՀՄ ազգային-պետական կազմաւորումների հետ, մասնակցում է միջազգային կազմակերպութիւնների գործունէութեանը։

7.- Հայաստանի Հանրապետութեան ազգային հարստութիւնը, չրային եւ այլ բնական պաչարները, տնտեսական, մտագային տարածութիւնը, իրային եւ այլ ժողովրդի սեփականութիւնն է։

Դրանց տիրապետման , օգտագործման եւ տնօրինման կարգը որոչւում է Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքներով ։

Հայաստանի Հանրապետութիւնը ունի ԽՍՀՄ ազգային հարստութեան, այդ թեում ոսկու պաչարների, ալմաստի եւ վալուտային ֆոնդերի մասնարաժնի իրաւունը։

ռայութիւններ:

9.- Հայաստանի Հանրապետութիւնը իր

իչխանութի, մամուլի, խղճի ազատութիւն. Օրէնսդիր, գործադիր եւ դատական Բազմակուսակցութիւն, կուսակցութիւնների իրաւամաւասարութիւն, իրաւապամ մարմինների եւ զինուած ուժերի ապաջաղաջականացում։

10.- Հայաստանի Հանրապետութիւնը ապահովում է հայերէնի, որպէս պետական լեզուի գործառութիւնը հանրապետութեան կեանքի բոլոր ոլորտներում, ստեղծում կրթութեան, գիտութեան եւ մշակոյթի սեփական համակարգ։

11 - Հայաստանի Հանրապետութիւնը սատար է կանգնում 1915 թուականին Օսմանեան Թուրջիայում եւ Արեւմտեան Հայաստանում Հայոց Ցեղասպանութեան միջազգային Տանաչման գործին։

12.- Սոյն Հռչակագիրը հիմք է ծառայում Հայաստանի Հանրապետութեան սահմանադրութեան մշակման, իսկ գործող
սահմանադրութեան մէն՝ փոփոխութիւնների եւ լրացումների կատարման, պետական մարմինների գործունէութեան,
հանրապետութեան նոր օրէնսդրութեան
մշակման համար:

Հայաստանի Հանրապետութեան Գերագոյն Խորհրդի նախագահ՝ Լ. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ Հայաստանի Հանրապետութեան Գերագոյն Խորհրդի քարտուղար՝ Ա. ՍԱՀԱԿԵԱՆ

Երեւան 28 Օգոստոսի 1990 թուականի

Լեւոն Տէր Պետրոսեան՝ Խորհրդարանի Նախագահ

Կորպաչով Կը Շնորհաւորէ. Նորընտիր Նախագահը Կը Տեսակցի Ռիժքովի Հետ

Հայաստանի նորընտիր Խորհրդարանի նախագահ ընտրուհցաւ Հայոց
Համազգային Ծարժման Վարչութհան
պետ Լեւոն Տէր-Պետրոսհան, Ծարաթ, 4 Օգոստոսի երեկոյհան։ Քուէարկող 224 երեսփոխաններէն ՏէրՊետրոսհան ստացաւ 140 քուէ, երկրորդ թեկնածուն՝ Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութհան Ա. Քարտուղար Վլադիմիր Մովսիսհան՝
ստացաւ 76 քուէ, իսկ 8 երեսփոխաններ իրենց ձայնը տուին Պարոյր Հայրիկեանի, որ ինքզինք նախագահա-

կան լաւագոյն թեկնածուն կը նկատէր։

Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի ընտրութիւնը կը խորհրդանշէ Հայաստանի
մէջ նորածագ գերիշխանութեան եւ
ժողովրդավարութեան յաղթանակը։
Հայաստանի պատմութեան մէկ նոր
գյուխն է որ կր կսի։

Նախագահ Կորպաչով հեռաձայնային հաղորդակցութեամր ջերմօրեն շնորհաւորեց նորընտիր նախագահը, որ Մոսկուա գնաց Կորպաչովի կարգադրութեամբ տեսակցելու համար Վարչապետ Նիքոլայ Ռիժքովի հետ։

«Սաֆոնովը Վերադարձել Է»

Հայրապետին Շնորհաւորական Հեռագիրը

Մեծայարգ Տիար Լեւոն Տէր Պետրոսեան Նախագահ Խորհրդային Հայաստանի Գերագոյն Խորհուրդի

Երեւան

Յանուն Հայաստանհայց Առաքհլական Եկհղհցու հւ Հայ հաւատացհալ ժողովրդի որ ի Հայաստան եւ ի Սփիւոս աշխարհի, ի սրտէ ողջունում ենք Ձեր Ընտրու– թիւնը մեր Հայրենի Պետութեան բարձրագոյն Պաշտօ– նին ժողովրդի ազատ կամքով։

Ծնորհաւորում ենք Ձեր քաղաքացիական քաջութիւնը նման պատասխանատուութիւն ստանձնելու մեր Ազգի բազմադարեան Պատմութեան բախտորոշ ու տագնա–

պալի այս պահին։

Մադթում ենք Ձեզ պայծառ իմաստութիւն, գործարար անսպառ եռանդ եւ հայանուեր ներշնչանքներ՝ յամրապնդում մեր Մայր Երկրի քաղաքական անվտանգութեան, տնտեսական վերաշինութեան, ազգային մշակոյթի նոր ծաղկման ու ընկերային բարոյական բարեշրջման։

Սուրբ Էջմիածնից յղում ենք մեր աղօթքը եւ մեր Օրհնութիւնը վերածնուող մեր հայրենի հարազատ Պետութեան, անձամբ Ձեզ յարգարժան Տիար Նախա–

գահ եւ Ձեր թոլոր ազնիւ գործակիցներուն։

Ողջ լերուք գօրացեալ Սուրբ Հոգւով, զի Աստուած ընդ մեզ է։ Ամեն։

ՎԱԶԳԷՆ ԱՎ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՅՈՑ

Հէլսինքի, 6 Օգոստոս 1990

Հիւսէյն Թագաւոր Կը Հաստատէ Թորգոմ Պատրիարքին Ընտրութիւնը

Ցորդանանի Հիւսէյն Թագաւորը Երուսաղէմի Հայոց նորընտիր Պատրիարք Թորգոմ Արքեպս Մանուկեանի յղած է իր «շնորհաւորութիւնները եւ օրհնութիւնները», անոր յայտնելով «լաւագոյն մաղթանքները յաջողութեան եւ իրա-գործումը՝ Նորին Ամենապատուութեան վսեմ նպատակներուն եւ ձգտումներուն»:

՝ Այս պաշտօնական ճանաչումով հաստատուած կ՚ըլլայ Պատրիարքին ընտրութիւնը, զոր ճանչցած էր նաեւ Իսրայէլի

կառավարութիւնը։

Թորգոմ Պատրիարքին Գահակալութեան արարողութիւնը հաւանաբար կատարուի 27 եւ 28 Հոկտեմբերին։ Այս առթիւ Երուսաղէմ պիտի երթան աշխարհի չորս ծագերէն Հայց Եկեղեցւոյ Թեմական Առաջնորդները։ ուսնարորը Ոսորսւա հարչսւաց քես աւտնարարը Ոսորսւա հարուուց քես աւտնարարը հրատան անուսացայան աստարան անուր արտասան է սչհրան «Հրածայն դն արորսուաց է սչհրան արսության այս գիրսւսհրանարան արս արս արտարար հրանարարը՝ սնու ընտարար հրանարարան այս գիրսւսհրանարարան այս գիրսւսհրանարարան այս գիրսւսհրանարան այս գիրսւսհրանարան այս գիրսհրանարան այս այս գիրաւսնակար Ոսորսւա կարչսւաց քես։

Սաֆոնովի վերադարձով Արցախահայութիւնը իրասամբ կրնայ հարց տալ թէ նոր ինչ ազտոտ առաթելութեամր ան կր գտնուի Արցախ։

Պաքուի այս կամակոր գործավարը իր ժամանումին յաջորդ օրն իսկ, 4 Օգոստոսին, ձայնասփիւռով կոչ ըրած է Թէ բացուած է Ստեփա-նակերտ – Ղազախ – Իջեւան ինք-նաչարժի ճանապարհը, որ 300 քիլո-մէԹը երկարուԹիւն ունի, մինչ փակ պահուած կը մնայ Գորիսի ճամբան, որ միայն 20 քիլոժէԹրով կր րաժ-նէ Արցախը Հայաստանէն։

Սաֆոնով յայտարարած է, որ մարդատար ինքնաչարժերուն պիտի ընկերանան գինուորներ, որոնք պիտի պահովեն երթեւեկի անվտանգութիւնը։

Սկզբնական օրերու վարա
հումէն ետք, 7 Օգոստոսին, երբ

հումէն ետք, 7 Օգոստոսին, երբ

հումեր կայարան գացած են, անոնգ

կողմէ պաշարուած եւ ումրագործնե
կողմէ պաշարուած են ումրակալուած են

հուզարկուած են։ Ձերբակալուած են

հուտծ) որպէս «տեղացի»։ Ձերբակալ
ուածները նոյն օրը ազատ ար
ձակուած են։

անուտիով փակել Ոաբփարակենակ անուտիով փակել Ոաբփարակենակ հարած է՝ «բորսաան հերակարութ անության արև ուսիչ դաւամին դիած հարև Հայթնել։ Որսրն ին վե հարար է Ունաիս հաւամին դիած հարար է Ունաիս հաւամին դիած հարարան արևան հարարարութ հարարան արևան արևան արևան հարարան արևան արևան արևան արևան հարարան արևան արևան

Թորգոմ Պատրիարք Պիտի Ստանայ Թագաւորական «Ֆիրման»ը

Երուսաղէմի Պատրիարք Թորզոմ Արքեպս. Մանուկեան, այս օրերս

Ամման պիտի մեկնի գոյգ առաքելութեամբ։

Թորզոմ Սրբազան պիտի ընդունուի Թազաւորական Պալատ, Հիւսէյն Թազաւորէն ստանալու համար իր Պատրիարքական ընտրունեան աւանդական հաստատագիրը կամ՝ ֆԻՐՄԱՆը։ Ան հանդիպումներ պիտի ունենայ նաեւ տեղւոյն հայ զաղութին ներկայացուցիչներուն հետ եւ պիտի պատարագէ Ս. Թադէոս Հայց. Եկեղեցւոյ մէջ։

իր ատենին հաղորդած էինք, որ Հիւսէյն Թազաւոր իր «շնորհաւորութիւնները եւ օրհնութիւնները» ղրկած էր նորընտիր Պատրիարքին։ «ֆիՐՄԱՆ»ը, կուզայ Օսմանեան շրջանի վեհապետներէն, որոնը նման փաստաթուղթով կր ճանչնային Հայ Պատրիարքութեան

առանձնաշնոր հումները եւ իրաւունքները։

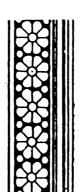
Պատմագէտներու Տամաձայն, արաք Խալիֆ Օմար Իպն Ըլ Խաթթապն է որ առաջին հաստատագիրը տուած է Երուսաղէմի Հայոց Աբրահամ Պատրիարքին։ Հաստատագիրը ոչ միայն կը Թուէ իրաւունքներն եւ առանձնաշնորհումները հայ եկեղեցւոյ, այլ նաեւ կ՚ապահովէ անոր ամբողջականութիւնը եւ Ս. Տեղեաց Հայոց պաշտպանութիւնը։

Դարեր ետք, Սուլტան Սաքահէտտին հրապարակեց Գիր մր, ուր Նաեւ կը Ծանչնար եւ կը վերահաստատեր հայերուն առանձնաշնորհումները Ս. Տեղեաց մէջ։ Երբ Օսմանեան Թուրքերը գրաւեցին Երուսաղէմը, անոնք օրինականացուցին աւանդութիւնը, իրենց հրովարտակներուն մէջ կրօնական պետերուն յանձնելով որոշ իրաւունքներ եւ առանձնաշնորհումներ։

Ամմանի Պալատին մէջ ընդունելուԹեան ընԹացքին, Պատրիարք Սրբազանը կարծ ուղերձ մը պիտի արտասանէ, որուն օրինակները պիտի բաշխուին մամուլին։ Այս երկրորդ անգամն է որ Հիւսէյն Թագաւոր «ֆԻՐՄԱՆ» մը պիտի տայ հայ Պատրիարքին։ Առաջինն էր Եղիշէ Պատրիարը Տէրտէրեանը։ Յորդանանէն վերադարձին, տեղի պիտի ունենայ գահակայական պաշտօնական արարողութիւնը։

Շուրջ եօթ հազար հայեր կ^յապրին Յորդանանի մէջ, ուր տէր են անձնական նախաձեռնութիւններու։ Շատերուն գործն է ոսկերչութիւնը, գոհարավանառութիւնր կամ լուսանկար,ութիւնը։

Յորդանանի մէջ հայկական ներկայունիւնը հին արմատներ ունի։ Անոնք եկած էին որպէս ուխտաւորներ։ Հայեր կ՚ապրին մայրաքաղաք Ամմանի, Ջերքայի, Սալնի եւ Մաֆրաք աւաններուն մէջ։

Միւռոնօրհնութիւնը Յետաձգուած 1991-ին

Մայր Աթոռի Գերագոյն Հոգեւոր Խորճուրդի Ատենապետ Սիոն Արքեպս. Մանուկեան կը ճաղորդէ որ Հոգեւոր Խորճուրդը, նախագաճութեամբ Վեճափառ Հայրապետին, «իր 28 Օգոստոսի նիստին քննարկելով Սեպտեմբեր 80ին նախատեսուած Սրբալոյս Միւռոնի օրճնութեան ճետ առնչուած ճարցերը, եկաւ այն եզրակացութեան, որ ի նկատի ունենալով մեր երկրի այժմեան պայմաններուն մէջ կազմակերպչական դժուարութիւնները, նպատակայարմար գտաւ միտոնօրճնութիւնը կատարել յառաջիկայ տարի, 1991 թուականի 29 Սեպտեմբերին»։

Գարեգին Արքեպս. Գազանձեան Պատրիարը Թուրքիոյ Հայոց

ՈւրախուԹեամբ կը ծանուցանենք ԹԷ Դշ. 5 Սեպտ. 1990-ին, Թուրքիոյ Հայոց Պատրիարք ընտրուած է ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՐՔԵՊՍ. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ, Լուսարարապետը Երուսաղէմի Հայոց ՊատրիարքուԹեան եւ Նախկին Առաջ**ն**որդը Աւստրալիոյ եւ Նոր Ջելանտայի։

Այս ուրախ առիթով Թեմիս Առաջնորդ Ս. Հայրը հետեւեալ շնորհաւորա-

գիրը ուղարկեց Նորընտիր Պատրիարքին.-

ԱՄենապատիւ Տ. Գարեզին Ս. Արքեպս. Գազաննեան

ບາກກຸນທຸກກຸ້ Պພທກຸກພກຸຊ ທີ່ກຸຊຸພາເພງກg

Երուսաղէմ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր,
Թրքահայոց Պատրիարքական ԱԹոռի վրայ Ձեր Պատրիարք
ընտրունեան առինով, յանուն Աւստրալահայ Գաղունի ու Թեմի, կու
զանք շնորհաւորել Ձեզ եւ մաղնել ամենայն բարիք ու յաջողունիւն
եւ նորանոր նուանումներ Ձեր առաքելունեան ըննացքին։
Աւստրայահայ Թեմական Խորհուրդը, Եկեղեցական

դասը, Սիտնիի ու Մելպուռնի եկեղեցական վարչուԹիւնները, իրենց յարակից մարմիններով, կը միանան իմ շնորհաւորուԹեան ու բարե-

մաղթութեանց:

Եղբայրական սիրով, Աղօքակից՝ յ Աղան Եպս. Աստ իօգեան Աղան Եպս. Պալիօգեան Առաջնորդ Հայոց Թեմին Աւստրալիոյ եւ Ն.Ջ.-ի

6 Սեպտեմբեր 1990

Սիտնի

Կիր. 9 Սեպտ.-ին, ի ժամ Ս. Պատարագի, Առաջնորդ Ս. Հայրը ի լուր ժողովրդեան ծանուցանեց այս ուրախ լուրը, բարեմաղԹուԹիւններ կատարեց Նորընտիր Պատրիարքի կենաց արեւշատուԹեան ու գործոց յաջողուԹեան համար։

_ ԼՈՅՄ-ի ԷջերԷն կրկին անզամ կը շնորհաւորենք Մեր Թեմի նախկին

Առաջնորդը ու ներկայ Պատրիարքը։

ԲԱՐԻ ԱՊԱԶԻՆՈՒՄԻ ՄԱՂԹԱՆԶ

Կը տեղեկանանք Թէ, Տիկին Հիլտա Զօրլու, ենթարկուած է վիրաբուժական գործողութեան մը եւ ապաքինումի շրջան մը կը բոլորէ։

Այս առիթով, յանուն Առաջնորդ Սրբ. Հօր, Քահանայից եւ Սարկաւագաց Դասուն, Թեմական Խորհուրդի, եկեղեցւոյ Վարչութեան, Տիկնանց Վարչութեան եւ բոլոր մարմիններուն, բարի ապաքինումի լաւագոյն մաղթանքներ Տիկին Հիլտա Զօրլուին։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՋ

Տէր եւ Տիկին Պետրոս Զօրլու, իրենց շնորհակալութիւնը կր յայտնեն Առաջնորդ Սրբազան Հօր, քահանայ Հայրերուն, Թեմական Խորհուրդին, Եկեղեցւոյ Վարչութեան, Տիկնանց Վարչութեան, Լուսաւորիչ Դպրաց Դասի Վարչութեան եւ անդամներուն, որոնք իրենց այցելութեամը, ծաղկեփունք ուղարկելով, հեռաձայնով եւ նամակաքարթերով, բարի ապաքինում մաղթեցին։

Իբրեւ Պետական Դրօշ , Եռագոյնը Փոխարինեց Կարմիր-Կապոյտ-Կարմիրը

Երեւան, 24 Օգոստոս,— ՌԱԿ-ի մամուլի Երեւանի մեր թղթակիցը՝ ընկ. Յակոբ Աւետիքեան կր ճաղորդէ.—

Այսօր, կեսօրութնե սկսեալ, միայն մեկ եւ միակ գրօչ կր գարդարե Հայաստանի Հանբապետութեան Խորհրդարանին ճակատր։ Ձայներու թացարձակ մեծամասնութեամր որոշում կայացնելե ետք, Խորհրդարանը իրրեւ պետական գրօչ որդեզրեց նռագոյնը՝ հորիզոնական կարմիր-կապոյտ-նարնջագոյն գոյներով եւ IX2 Համետատական չափով։ Հանդիսաւոր պայմաններու տակ, վար առնուեցաւ կարմիր-կապոյտ-կարմիր դրօչը՝ իր մուրճ-մանգաղով եւ աստղով, ու յանձնրւեցաւ Պատմութեան Թանգարանին։

Նոյն քննարկման ժամանակ, որոշունցաւ Հանրապետութեան գինանշանն ու Հիմնր (օրՀներգ կամ մաղթերը) որդեգրելու Համար մրցանք յայտարարել, պայմանաժամ տալով մեկ ամիս։ Սոյն կապակցութեամբ, երբ երեսփոխաններեն մեկը առաջարկեց իրթեւ օրհներգ պահել 1918–1920 Թուականներու պետական հիմնը՝ «Մեր Հայրենիք, Թչուառ անտեր», նախագահ է. Տեր Պետրոսեան խստօրեն առարկեց, Թելադրելով ուջադիր կարդալ անդր բառներ։ Իսկ երբ երեսփոխան Կտրիճ Սարդարեան առաջարկեց իրթեւ գինանչան որդեզրել Մ. Սարեանի հեղինակութիւնը հանդիսացող՝ Խորհ Հայաստանի գինանչանը, անկե գեղչելով մուրհ-մանդադր, աստղը եւ «պրոլետարներ բոլոր երկրների, միացեր»ը, նախագահը թելադրեց սպասել յայտարարուած մրցանքի արդիւնքներուն։

Իրաբ - Կուսակրօն Քահանայական Ձեռնադրութիւն

Յունիս Յին, Իրաքահայոց Առաջնորդ Աւազ Եպս. Ասատուրեան, կուսակրօն Ջահանայ ձեռնադրած եւ օծած է Սարգիս Սրկ. Յովհաննէսեանը, որ յաջորդ օրը ստացած է Վեղարը, եկեղեցական արարողութեամբ։

Նորա օծ՝ կրօնաւորը վերանուանուտծ է Վահան Աբեղայ Յովհան-

նէսեան։

Ամենայն Հայոց ԿաԹողիկոսը, հեռագիրով մը շնորհաւորած է ձեռնադրութիւնը։

Հ. Ե. Ե. Մ.-Ի ՀԱՅ ԲԵՄ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԸ Կը ներկայացնէ

____ թրր 5 ԽԵԼԱԳԱՐԸ___ Հեղինակ՝ 3.3. ԱՄԻՐԵՆՑ

Բեմադրութեամբ՝ ^Պրն. Գոգոր Պագլայի

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ, 13 Հոկտ. երեկոյեան ժամը 7.30-ին, Քուրինկա Քոլէնի սրահին մէջ, ETON ROAD — LINDFIELD:

Տոմսեր ստանալու համար դիմել, եկեղեցւոյ Գրասենեակ, եկեղեցւոյ Վարչութեան եւ Երիտասարդացի անդամներուն։

Տոմսերու գիներ. – Մեծերու համար` 15 Տոլար՝ Փոքրերու եւ Թոշակառուներու՝ 10 Տոլար։

Entimuch Unn U. Amnininunn

Երեւանի Քաղաքային Կոմիտէի 16 Օգոստոսի լիակատար նիստին, Ա. Քարտուղարի եւ Պիւրոյի անդամի պաշտօններէն հեռացուած է Գրիգոր Ասատրեան, որուն զոյգ հանգամանքները ստացած է *Ստեփան Պօղոսեան* , Հայաստանի հրատարակութիւններու պետական Կոմիտէի նախագահը։

Նիստին հլոյթ ունեցած է Կենտկոմի Ա. Քարտուղար Վյա-

դիմիր Մովսիսեան։

Ս. Էջմիածնի Կր Վերադարձուին Հոգեւոր Ճեմարանը Եւ Այլ Շէնքեր

ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ - Հայաստանի Նախարարաց Խորհուրդը րնթացք տալով Ս. Էջմիածնի խնդրանքին, որոշեց Կաթոդիկոսութեան վերադարձնել նախկին Հոգեւոր ձեմարանի չէնքը, որ ներկայիս կր գործածուի որպէս Երեւանի Պատկերասրանի մասնանիւդ։ Մայր Աթոռը կր ծրագրէ ձեմարանը ծառայեցնել նոր եկեղեցականներու պատրաստութեան, բաւարարելու համար ներքին եւ արտասահմանեան Թեմերու յարաձուն կարիքները:

Մինչեւ այս տարուան վերջը, նոյնպես Ս. Էջմիածնի պիտի վերադարձուին տպարանի չէնքը, գոր կը գործածէր Գիտու-

*թեանց Կա*Տառը:

Էջմիածնայ Կաթողիկոսութեան պիտի յանձնուի նաեւ անոր համալիրին յառող հողամասը, որ գրաւուած էր գինուորականութեան կողմէ։ Նոյնպէս պիտի յանձնուի Արթիկի չրջանի Հառիճավանքի համայիրը։ Հառիճավանքը 7-13 դարերու նայ ճարտարապետութեան գյուխ-գործոցէն մէկն է, որ կարեւոր դեր ունեցած է հայ ժողովուրդի մշակութային կեանքին մէջ։

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութիւնը յանձնառու եղած է վերականգնել Լենինականի Ամենափրկիչ եկեղեցիին, որ քանդուած էր երկրայարժին Հետեւանքով։ Աշխատանքները

պիտի աւարտին 1993ին։

Հայաստանի պատմութեան եւ Մշակոյթի յուշարձաններու պահպանման եւ օգտագործման գլխաւոր վարչութեան յանձնարարուած է մինչեւ 1990-1991ին աւարտել Ս. Էջմիածնի յանձնուած Տաթեւի Վանջի, Մակարավանջի, Գանձասարի, Ամարասի, Հաղպատի վանքի չէնքերու վերականգման եւ : դղժմգմատասիչա մանբողոմ

Ստեփան Պօդոսեան Կր Փոխարինէ Գալուստ Գալոյեանո

Շարաթ կէսօրէ հաջ Երեւանի մէջ տեղի ունեցաւ Հայաստանի Համայնավար Կուսակցութեան Կենտկոմի լիագումար նիստը, որուն րնթացքին Հայաստանի Հրատպետկոմի նախագահ եւ ատենին ռատիօ-Հեռուստատեսութեան կոմիտէի նախագահ՝ պատմարան Ստեփան Պօղոսհանը ընտրուհցաւ Գ. Քարտուղար, այդ պաշտօնին վրայ փոխարինելով գաղափարախօսական գծով կենակոմի քարտուղար եւ նոյնպէս պատմարան Գալուստ Գայոյեանը։

Ստեփան Պօղոսեան նչա-Նակուեցաւ Նաեւ, միաժամանակ, Երեւանի Քաղկոմի Ա. Քարտուղար, փոխարինելով նոյն պաչտօնին վրայ Գ. Ասատրեանը։

Ըստ դէտերու, այս փոփոխութեիւնները ցոյց կուտան Համայնավար Կուսակցութենէն ներս դեմոկրասիի ուժերու աչխուժացումը։ Այս ընթացքը չարու-Նակուելու պարագային, յառաջիկային կրնան բազմաթեւ նոր փոփոխութեւններ տեղի ունենալ կուսակցութենէն ներս ։

Տէր Պետրոսեան կ'այցելէ Ս. Էջմիածին

Հայաստանի Խորհրդարանի նորընտիր Մախագահ Լեւոն Տէր Պետրոսեան, Oqnumnu 5hb, V. Էջմիածին այցելած է, ստանալու համար IIմենայն Հայոց Հայրապետին օր հնութիւնները։

Բացակայութեանը վեճափառին, որ Հելսինքի կը գտնուէր, Տէր Պետրոսեան ընդունուած է Մայր Աթոռի Դիւանապետ ներսէս Արթե-

պիսկոպոս Պոցապալեանի կողմե։

ԼՈՒՐԵՐ ԱՌԱԶՆՈՐԴԱՐԱՆԵՆ

62. 23 Օգոստ.-ին, Թեմիս Առաջնո**ր**դ Ս. Հայրր, ընկերակցութեամը Թեմական Խորհուրդի Ատենադպիր ՏոքԹ. Անդրանիկ Քէշիշեանի, հանդիպում մր ունեցաւ Հասարակական գործիչ ու Բժիշկ Տոքթ. Յարութիւն Սաղրրեանի հետ, որ Լոս Անջլրսէն քաղաքս կր գտնուէր։

Ուր. 24 Օգոստ.-ին, ՏոքԹ. ՅարուԹիւն Սաղըրեան, ընկերակցուԹեամբ Տիար Յով հաննէս Տէմիրճեանի, քաղաքավարական այցելութիւն մր տուաւ Թեմիս Առաջնորդ Ս. Հօր, ուր եւ գաղափարներու փոխանակութիւն տեղի ունեցաւ Հայրենիը-Սփիւռը, եւ եկեղեցական կեանը հարցերու շուրջ։

Բշ. 27 Ognum.-ին Թեմիս Առաջնորդ Ս. Հայրը, ընկերակցութեամը Անտիոթի Ուղղափառ Եկեղեցւոյ Առաջնորդ, Գերշ. Տ. Ճիպրան Եպս.ի. Տիւրն էին Խորհրդային Միունեան Սիտնիի Ընդհանուր Հիւպատոս Shup Չերպաքովի, ուր եւ գաղափարներու փոխանակութիւն տեղի ունեցաւ Սովետ Միութեան փոփոխութիւնները, եկեղեցական հարցը եւ Հայաստանի ներկայ դրուԹիւնը։

Քшпшри Տիւրшршր գտնուող Տոрд. Зшрпідрій Ошпррышь հрищириկային բանախօսութիւն մր տուաւ, որուն ներկայ եղաւ Եկեղեցւոյս

Ատենապետ Shan Կարo ՍէԹեան:

92. 28 Ognum.-ին Թեմիս Առաջնորդ Ս. Հայրը Գանպերա մեկնեցաւ, ուր հանդիպում ունեցաւ Յորդանանեան Դեսպանի հետ, ինչպէս նաեւ այցելեց Խորհրդային ՄիուԹեան Աւստրայիոյ մէջ Դեսպան ՏոբԹ. Սամոնելքրնին ու բարի ճանապարհ մաղնեց երկիր վերադառնալուն առինով։

Դշ. 29 Օգոստ.-ին տեղի ունեցաւ Աւստրալիոյ Եկեղեցիներու Խոր-Sուրդի Վարչական ժողովը, որուն ներկայ եղաւ ու գործօն մասնակցու-

Թիւն բերաւ Թեմիս Առաջնորդ Ս. Հայրը։

Ուր. 31 Օգոստ.-ին վերակացմեալ Վահան Թէքէեան Հայկական Մշակութային Միութեան վարչութիւնը քաղաքավարական այց մր տուին Առաջնորո Ս. Հօր եւ ստացան Ս. Հօր օրհնութիւնը։

Շր. 1 Սեպտ.-ին Առաջնորդ Ս. Հայրը մեկնեցաւ Գանպերա, ուր ներկայ եղաւ ի պատիւ Տոթը. Սամոթէյքրնի տրուած ընթրիքին։ Վսեմ. Դես-

պանը իր գնահատականը յայտնեց հանդէպ Հայ գաղութին։

կիր. 2 Սեպտ.-ին Պաղտատէն քաղաքս բժշկական համագումարի ներկայ եղող Տոքթ. Պօղոս Պօղոսեան, քաղաքավական այցելութիւն մր տուաւ Արաջնորդ Ս. Հօր եւ գաղափարներու փոխանակութիւն տեղի ունեցաւ երկու գաղութներու ներկայ վիճակի մասին։ Յիշեալ ընդունելութեան ներկայ եղան Թեմական Խորհուրդի եւ Եկեղեցւոյ Վարչութեան կարգ մր վարչականներ։

Գշ. 4 Սեպտ.ին Առաջնորդ Ս. Հայրը ներկայ եղաւ Գորգի ցուցադրու-Թեան, որը կազմակերպուած էր նիւ Սաութ Ուէյլզի ազգային գրադարանի

կողմէ Տիար ժագ Քատրիի կողմէ տրամադրուած գորգերով։

Տեղին է լիշել որ Հայկական եւ Ղարբաղեան գորգերը տիրապետող

գորգերն էին։

կիր. 9 Սեպտ.-ին Հայ ԿաԹողիկէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Վարժարանը կազմակերպած էր արտասանական մրցոյն մր, որ շատ լաջող անզաւ։

3իշեալ Արտասանական մրցոյնին ներկայ եղաւ Առաջնորդ Ս. Հայրը,

որ եւ կատարեց փակման խօսքը։

Ուր. 14 Սեպտ.-ին ՊլաբԹաուրնի մէջ տեղի ունեցաւ միջեկեղեցական արարողութիւն կազմակերպութեամբ Հռովմէական Կաթոլիկ եկեղեցւոլ -Փարամաթա Առաջնորդարանի-, իրենց Նիւ Ս. Ուէյլգի եկեղեցիներու խորհուրդին միանալուն առիթով։

Թեմիս Առաջնորդ Ս. Հայրը այլ հոգեւոր պետերու կողքին ներկայ

եղաւ լիշեալ արարողութեան։

Սոարողութենչ և մաս մր գուգադրուեցաւ ԷՍ Պի ԷՍ հեռատեսիլի Վոքս Փոփուլի ծրագրէն 23 Սեպտ. ին։ A.R.A.R.@

Ուր. 21 Սեպտ.-ին ԷՍ ՊԻ ԷՍ Կայանր հաւաքոյթ րնդունելութիւն մր կազմակերպած էր, յսելու պատասխանատու անձանց կարծիքները։ 3/2 եայ հաւաքոյն ընդունելունեան ներկայ եղաւ Թեմիս Առաջնորդ

U. Zwinn: Շր. 22 Սեպտ.-ին Վերակազմեայ Վահան Թէքէեան Հայկական Մշատ կութային Միութիւնը գրական երաժշտական երեկոյ մր կազմակերպած

էր ի պատիւ Վահան Թէք է եանի եւ Կոմիտաս Վարդապետի:

3իշեայ երեկոյին ներկայ եղաւ Առաջնորդ Ս. Հայրը, ընկերակցու-Թեամբ Նորայր եւ Պարթիւ Քահանայ Հայրերու, Թեմական ու Եկեղեցական Վարչութեանց ներկայացուցիչներու, գլխաւորութեամբ Եկերեցin լ Ատենապետ Shap Կարօ Սէթեանի։

Կիր. 23 Սեպտ.-ին Արժ. Տ. Պարթեւ Քահանայ Գարագաշեան, ընկեոակցութեամբ Եկեղեցւոյ Ատենապետ Տիար Կարօ Սէթեանի, ներկայ երան նիւ Սաութ Ուէյլգի Եունայթինկ եկեղեցւոյ նոր Մօտրրեյթորի պաշտօնակոչման արարողութեան եւ անոր լաջորդող հիւրասիրութեան։

Տէր Հայրն ու Ատենապետը Հայց. Եկեղեցւոյ ու Առաջնորդ Ս. Հօր շնոր հաւորու Թիւններն ու բարի մաղ Թանքները փոխանցեցին նոր Մօ-

տորել Թորին: նոյն Օրը Արժ. Տ. նորայր Քահանայ ԲաԹանեան, Առաջնորդ Մ. Հօր եւ Թեմական Խորքուրդի արտօնուԹեամբ, ներկայ եղաւ Համազգային Մշակութային Միութեան Բանոյեանի Կեղրոնի հողի օրհնութեան, ուր սարկաւագաց դասի հետ կատարեց Հողի օրհնունիւնը եւ մասնակցեցաւ լաջորդող հիւրասիրութեան:

ՏՕՆԱՑՈՅՑ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ ԱՄՍՈՒԱՅ

13 Սրբոց Թարգմանչաց վարդապետացն մերոց՝ Մեսրոպայ, Եդի> 25ի, Մովսիսի բերթողին, Դաւթի Անյաղթ փիլիսոփային, Գրիգորի Նարեկացւոյն եւ Ներսիսի Կլայեցւոյն։

20 Սրբոց աւետարանչացն՝ Մատքերսի, Մարկոսի, Ղուկասու եւ Յով հաննու։

4hn. 28 4hhs 10112.

เการศุกาส

Շաբաթ 15 Սեպտեմբերին, Սիտնիի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, տեղի ունեցաւ մասնաւոր ՀՍԿՈՒՄի արարողութիւն։

նիրակի 16 Սեպտեմբերին, տեղի ունեցաւ Եպիսկոպոսական Սուրբ

եւ Անման Պատարագ։

Պատարագեց՝ Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Աղան Սրբ. buy. "wihogbwy:

Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը կատարուեցաւ եկեղեցւոյս ԼՈՒ-

ՍԱռորոշ Դարաց Դասի կողմե:

ՀԱՅՐ ՄԵՐի պահուն, Սրբազան Հայրը քարոզեց, վեր առնելով wwyh hungsnepnn:

Պատարազի աւարտին, տեղի ունեցաւ ԱՆԴԱՍՏԱՆ։

uvehLhuu

Կիր. 22 Յուլիս 1990ին, Տեաոն Մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի Այլակերպունեան տօնին առինով, Աննիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, տեղի ունեցաւ կուսակրоն քահանայի - Արեղայ - ձեռնադրութիւն։

Ղեւոնդ Արը. Չէպէյետն, պատարազեց եւ Արեղայ ձեռնադրեց Դպրեվանքի Ընծայարանի շրջանաւարտ Յարութիւն Սրկ. Վարդանեանր եւ օծման պանուն զինք անուանակոչեց Փառեն Աբեղայ։

«ԱՁԱՏ ՕՐ»Ի «ԱԶԱՏ ՆԱՄԱԿԱՆԻ»Ի ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

«Ազատ Օր»ի Երհքշաբթի 3 Յուլիս 1990-ի թիւին մէջ, «Ազատ Նամականի» վերնագրին տակ, Ա. Աստ ուածատուրեանի ստորագրութիւնը կրող «Սփիւռքահայ Եկհղեցւու Բարեկարգութեան Աներաժեշտութիւնը ի տես Աւստրիոյ Հայ Համայնքի Ներքին Քայքայումին», յօդուած մը լոյս տեսաւ, որուն ընթերցումը ցոյց կուտայ թէ տխուր կիրքերէ եւ լետին նպատակներե ստորագրուած գրութիւնը ոչ միայն «անձնական հաշիւներ մաքրելու բնոյթ կր կրեն». այլ աւելի հեռուն կ՝երթան անոնց դրդապատճառները։

Հաւանաբար նոյն բովանդակութեամբ գրութիւն մր եւս հրատարակուած է վիեննայի «Վօխընփրէսէ»

շաբաթաթերթին մէջ։

Աւստրիոլ Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ համայնքի նորընտիր վարչութիւնը, որուն մաս չէ կազմած այլեւս Ա. Աստուածատուրեան 23 Յունիսեն օրինաւորապէս, թողոքի նամակ մր ուղղած է «Վօխընփրէսսէ» շարաթաթերթի խմրագրութեան, ուր կը բողոքէ Սրբազան հօր հասցէին կատարուած գրրպարտութիւններուն։

Bօդուածին հրատարակութիւնը զայրոյթ յառաջացուցած է Աւստրիահայ համայնքի անդամներուն մօտ, որոնք իրենց գրութիւններու եւ բացիկներու հրատարակութիւնը կը խնդրեն մեզմէ, որպէս բացատրութիւն եւ զայրոյթ այս տխուր երեւոյթին առթիւ։

Մենք լաջորդաբար պիտի հրատարակենք միայն այն գրութիւնները, որոնք գաղութին մէջ պատահած եղելութիւններուն լուսաբանութիւններ կր սփռեն**։**

Ստորեւ կը հրատարակենք Աւստրիոյ Հայ Առաքելական Եկեղեցական համայնքի պատասխանը վիեննական շարաթաթերթին:

Ն. Ա.

«ՎՕԽԸՆՓՐԷՍՍԷ» ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՎԻԵՆՆԱ

Ձեր Թերթի 26րդ թուի յօդուածին առընչութեամը, Աւստրիոյ Հայ Առաքելական Եկեղեցական Համայնքի Վարչութիւնը բացարձակապես կր մերժե այդտեղ հրատարակուած զրպարտութիւնները։

Սոյն յօդուածին մեջ յառաջ բերուած մի շարք արտալալտութիւններ՝ չեն համապատասխաներ հշմարտութեան։ Ճիշդ չէ որ Աւստրիոյ Հայ Համայնքը սոյն կարծեցեալ դէպքերու հետեւանքով ծանրօրեն ցնցուած է։ Գերշ. Պատւոյ Պրոֆ. Դր. Մեսրոպ Եպս. Գրիգորեան թազմաթիւ տարիներէ ի վեր խղճմտութեամբ կր կատարէ իր հովուական պաշտօնը։

ւաբար Ձեր յօդուածին մեջ Սրբազանին անունով յիշւած կարծեցեալ յայտարարութիւնները մեզ համար աներեւակայելի են։ Արդարեւ իրականութիւնը այն է՝ որ Հայ Համայնքի մեջ փոքրամասնութիւն մր, մասամբ անձնական եւ մասամբ կուսակցա-քաղաքական պատճառներով, որոշ ժամանակէ մը ի վեր կր փորձէ Սրբազանը հեռացնել իր պաշտօնեն եւ հնարովի սեռային դէպքեր իբր պատրուակ կ'օգտագործէ։

Եկեղեցական Վարչութիւնը համոզուած է դր. Մեսրոպ Եպս. Գրիգորեանի անմեղութեան մասին. եւ այս՝ հակառակ աստուածարանութեան աւետարանական ուսանողուհիի մր հնարուած հրդմնաւոր յայտարարութեան։ Արդէն այս օրիորդը պատրաստակամութիւն յայտնած էր յետս կոչելու իր արտայայտութիւնները։ Ըստ երեւոլթին՝ հարցի իրաւական հետեւանքները նկատի առնելով, - զրպարտութեան պատճառաւ պատժական դատավարութիւն, - իր փաստարանի միջոցաւ նա որոշած է լիտս կոչումը գոնէ գրրաւոր չկատարել։ Այլապէս նա բազմիցս հաստատած է՝ որ իր յայտարարութիւնները կատարեց ազդեցութեան ներքոյ Համայնքիս կարգ մը անդամներու, որոնք վերյիշեալ փոքրամասնութեան կր պատկանին։

Սրբազանին օրինաւորապէս պաշտօնէ արձակումը ոեւէ ատեն տեղի չէ ունեցած։ Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Գլուխը, Նորին up. Օծութիւն վազգէն ll. Կաթողիկոս յերսիածին, պարզապես Վիեննայի մէջ գտնուող աստուածարանութեան ուսանող մը՝ Սրբազանին որպես օգնական նշանակեց, իր հովուական պարտականութիւններուն մէջ։ կարծեցեալ պաշտօնազրկութեան դատական հերքումը երբ եւ իցէ չէ կատարուած եւ անհրաժեշտ ալ չէր, քանի Դր. Գրիգոր**հան Եպիսկոպոս՝** որպես Հոգեւոր Հովիւ եւ Հայրապետական Պատուիրակ Կեդրոնական Եւրոպիոյ եւ Ծուեդի՝ կը շարունակե իր պաշտօնները։

Ձեր եզրակացութիւնը, թէ Հայ Համայնքը պառակտուած է, ճիշդ է միայն այն իմաստով՝ խմբակ մը կայ, որ կը ջանայ Սրբազանին հեռացումը իրականացնել, եւ ուրիշ խումբ մը՝ որ չի ցանկար այս պայքարը հրապարակ հանել, վասնզի ճիշդ չի գտներ կրօնական համայնքի մը հակամարտութիլնը մամլոյ մեջ բերթել։ Ցամենայն դեպս հանրութեան առջեւ այս «Լոող մեծամասնութիւնը» խորապես համոզուած է մեր Սրբազանի անմեղութեան մասին, ինչ որ վերջին օրերու հեռաձայնային անհամար խօսակցութիւններ եւ հաղորդակցութիւններ ցոյց uniha:

> LUP2nhophs. ԱՒՍՏՐԻՈՑ ՀԱՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ, ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱՑՆՁԻ

FEASTDAYS IN OCTOBER

Saturday 6th - 72 Disciples of Christ

Saturday 13th - Holy Translators

Saturday 20th - 4 Evangalists - Mathew, Mark, Luke

and John

Sunday 28th - Discovery of the Holy Cross

On the 16th of August Exaltation of the Holy Cross was celebrated by the Primate Bishop Aghan Baliozian. The Primate delivered the sermon and presided over the blessing of the 4 corners.

DIOCESAN NEWS

23 August - His Grace Bishop Baliozian and Dr Keshishian met Dr H Sagherian from Los Angeles

24 August - Dr Sagherian accompanied by Mr Hovannes

Demirdjian paid a courtesy visit to the Primate.

27 August - The Primate met the Co ncul General of USSR and discussed matters concerning the church and community.

27 August - Dr Sagherian gave a lecture at the Australian Armenian Association Hall. The chairman of the Church Council Mr Garo Setian attended.

28 August - The Primate visited Canberra to bid farewell to the USSR Ambassador and met the Jordanian Ambassador.

29 August - The Primate took an active part in the Australian Council of Churches executive meeting.

31 August - The newly formed Vahan Tekeyan Armenian Cultural delegation paid a courtesy visit to the Primate to inform him of their establishment and to receive his blessings.

1 September- The Primate visited Canberra to dine with the Ambassador of USSR who is to leave his post. The Ambassador expressed his fondness of the Armenian community.

Dr Boghos Boghossian from Bagdad Iraq who was here for a medical conference gave a courtesy visit to the Primate. Matters were discussed regarding the well being of the Armenian communities in Australia? Diocesan and Church Council members were present and took part in the discussions.

4 September - His Grace Bishop Baliozian attended the opening of the Woven History Carpets from the Middle East exhibition at the State Library where 5 carpets prepared in Karabagh were displayed. Also displayed were carpets from Turkey, the Caucasus, Iran and Afganistan. These unusual designs ranged from the brilliant colours and crude drawings of folk art to sophisticated portraits, maps, fortresses and Utopian gardens and were assembled for the State Library by collector Jacques Cadry. This exhibition is open to the public till the end of January 1991.

9 September - St Gregory Armenian School had a recital concert at which the Primate presided and made a closing speech.

14 September - The Primate attended the Ecumenical Service at St Patrick's Church.

21 September -- The Primate attended a Reception given by Sir Nicholas Shehadie of the SBS. -

22 September- The Vahan Tekeyan Cultural Society had a cultural evening to mark the anniversay of Vahan Tekeyan and Komitas. The Primate presided over the meeting and made a closing speech.

23 September- Fr Bartev Karakashian and the Chairman of the Church Council Mr Garo Setian were present for the installation of the NSW moderator.

23 September- Fr Norayr Patanian with the permission and blessing of the Primate presided over the blessing of the soil at the Hamazkaine Cultural Society Panoyan Club.

On 5th September Archbishop Karekin Kazandjian was elected Patriarch of Turkey. On this happy occasion the Primate on behalf of the Diocesan, Church Council, Auxiliary bodies and the community sent a congratulatory telegram to Patriarch Kazandjian (see Armenian section).

On the 9th September during Mass his Grace Bishop Baliozian delivered the sermon and wished the new elected Patriarch Karekin Kazandjian a long and prosperous service in his mission and offered prayers for his success.

Armenian Parliament Elects Vazken Manougian As Prime Minister Of The Republic

Vazken Manougian, member of the Karabagh Committee and the Armenian National Movement (Hayotz Hamazkayin Sharjourn) was elected Prime Minister of Armenia on Monday, August 13. He was the only candidate for that office, and was nominated by the President, Levon Ter-Petrosian.

Before the vote, the outgoing Prime Minister, Vladimir Markariantz had tendered the resignation of his government. This collective resignation was accepted, but the Parliament asked Mr. Markariantz to continue in his capacity as Prime Minister for a month until a new Council of Ministers could be formed by the new Premier.

It is possible that the new government will have 15 ministries only; Mr. Markariantz headed a government of 45 ministries and state committees.

Vazken Manougian is 45 years old and is a graduate of Yerevan State University. He is a physicist and mathematician, and is a professor of physics at the University. He has been very active in the new political movements in Armenia, and was one of the original founders of the Karabagh Committee.

Mr. Manougian is the author of the Armenian National Movement's platform, and is considered ANM's chief ideologist.

The Parliament also elected Ara Sahagian as secretary of the Council of Ministers (the Cabinet) of Armenia.

H.H. Vazken I Calls For Unity And The Revival Of The Armenian Spirit

The following is an address H.H. Vazken I, the Catholicos of All Armenians delivered on Yerevan television on the occasion of the declaration of sovereignty by the Parliament of Armenia.

My Dear People,

With the declaration of the Republic of Armenia as a free, sovereign national state, we as a nation are at a turning point on the centuries old turbulent road of our history.

As our predecessor, H.H. Catholicos Kevork V, did on May 28, 1918, we also greet with the same enthusiasm and shiny dreams this historic declaration as well as the election of the president, premier and government of our new republic.

May God bless our entire nation and the free government of our fatherland. For the Apostle Paul exhorted us two thousand years ago: "You are called to be free" (Galatians, 5:13). May God protect and enlighten their way as they proceed toward the realization of all the just expectations of our people.

At this solemn occasion, we as the Catholicos of All Armenians, both those in Armenia and those in the dispersion throughout the world, declare in the name of the Armenian Church that we consider our sacred duty to continue in word and deed the sacred mission of Holy Etchmiadzin with greater zeal, led by the light of Christ's Holy Gospel and the patriotic spirit of our freedom-seeking ancestors, to build up the spiritual and moral life of our people, to restore our reborn fatherland and to revive our national culture.

This is the time for our people, both in our fatherland and in the Diaspora, to emerge with a new spirit, abandoning the old molds of thinking and working, and follow the words of the same Apostle: "You must remove the old yeast of sin so that you will be entirely pure" (1st Corinth. 5:7).

It is also necessary to come out of the narrow limits of nationalistic thinking and strengthen what is authentically ours, to reevaluate it in a creative manner, and raise it culturally. socially and politically to a contemporary level of international standards and values.

Behold! God and the entire world are witness to the fact that today the ancient Armenian people are continuing to live and struggle at the foot of Biblical Mt. Ararat as a free and sovereign nation, as one body, one soul and one will, as a legal contemporary democratic state, proceeding with a noble effort to the source of light.

We pray that our entire people with all her organizations social factions and ideological trends, and with a clear understanding about the security of the fatherland and the Armenian national interests in mind would preserve her fraternal unity and presence of mind and act in an orderly, and legally acceptable manner. For anarchy is the negation of national sovereignty and the liberties of a people.

We pray that in the union of sovereign republics and particularly among the nations living in Transcaucasia, harmonious relations and cooperation would prevail, based on truth and

justice and on mandates of human rights and self-determination of nations.

We are convinced that by the establishment of such principles it would become possible to find a way for resolving the natural and legal demand of the Armenian population of Nagorno Karabagh to determine its fate by its own free will. Peace and brotherhood would hardly prevail among nations, unless their right to self-determination is honored. We believe that this is the foundation of the new promising policy - perestroika and democratic procedure - adopted in our days by the leadership of the Soviet Union.

It is a must to be led by such principles and avoid bloody interracial encounters, which promise nothing good to any one

We appeal to the newly-elected leaders of our ancestral land to undertake wisely and prudently all the means to foster the fruition of the noble wishes of our people, since laying on firm foundations the essential interests of our fatherland is the greatest mandate.

"And now, O Lord, God of our fathers, we all seek your most plentiful mercy that you may keep and protect for many yers the newly declared Republic of Armenia, to grant to the Armenian people a brilliant transformation, a prosperous uplift and life-giving peace, now and forever. Amen."

Vazken I

Catholicos of All Armenians

Catholicos Vazken I Hails Election Of Ter-Petrosian To Highest Office

The following cable was sent by H.H. Vazken I, Catholicos of All Armenians, to Levon Ter-Petrosian, on his election as President of Armenia.

August 6, 1990

His Excellency Levon Ter-Petrosian President, Supreme Soviet of Armenia Yerevan

In the name of the Armenian Apostolic Church and the faithful Armenian people in Armenia and the Diaspora, we heartily hail your election - through the free will of the people - to the highest office of our State.

We congratulate your civic courage in undertaking such a responsibility at this very critical moment in the centuries-old history of our people.

We wish you wisdom, unending fervency and inspiration in your endeavors to bring about political security to Armenia, revitalization of the economy, new flowering of national culture, and social-moral evolution.

From Holy Etchmiadzin we send our prayer and blessing to our legitimate State now in the process of rebirth, and personally to you, Mr. President, and to your co-workers.

Be strong by the Holy Spirit, because God is with us. Amen.

VAZKEN I

Catholicos of All Armenians

Ararktzian and Haroutunian Confirmed By Supreme Soviet As Vice Presidents

On August 6, the Armenian Supreme Soviet confirmed Papken Ararktzian as the first vicepresident and Gagik Haroutunian as the vice president after they were nominated by the President-elect Levon Ter-Petrosian.

Born in Yerevan in 1944, Mr. Ararktzian is a graduate of Moscow University and is a member of the Soviet Academy of Sciences. He has held various positions with the Armenian Academy of Sciences since 1968 and heads the department of mathematics at Yerevan State Universi-

Mr. Ararktzian has been with the Armenian National Movement since its inception in 1989 and was among the members of the Karabagh Committee who were arrested on Dec. 10, 1988, and remained in jail until May 1989.

Gagik Haroutunian, who is an economist by training, was born in 1948 in Keghashen. He is a graduate of Yerevan State University and has been a lecturer, and later a director, at the Institute of National Economy since 1975. In 1987, he was appointed director of the Central Committee's economics division, and is a member of the Academy of Sciences.

Declaration On The Independence Of Armenia

The Supreme Soviet of Armenia

- expressing the common will of the people of Armenia

- conscious of its responsibility toward the fate of the Armenian people in the task of realizing the wishes of the Armenians and of restoring historic justice;

- based on the principles of the universal declaration of human rights, and on the well-known norms of international rights;

- vitalizing the right of nations for free self-determination;

- based on the December 1, 1989 decision by the Supreme Soviet of the Armenian S.S.R. and the National Council of Artzakh on the reunification of the Armenian S.S.R. and Mountainous Karabagh;

- advancing the democratic traditions of the independent Republic of Armenia created on May 28, 1918;

- aiming at the creation of a democratic and legal order,

Declares

the beginning of the process for the establishment of an independent statehood. -1. The Armenian S.S.R. is renamed the Republic of Armenia (Hayasdan).

The Republic of Armenia has its flag, emblem and anthem.

2. The Republic of Armenia is a self-governing state, endowed with the supereminence, independence, particulars and legality of the state government.

Inside the borders of the Republic of Armenia only the constitution and laws

of the Republic are in force.

- 3. The statehood of the Armenians lies with the people of the Republic of Armenia. who realize their sovereignty directly and through the representative bodies, according to the constitution and laws of the Republic of Armenia. The right to speak on behalf of the people of the Republic belongs exclusively to the Supreme Soviet of the Republic of Armenia.
- 4. In order to guarantee the security of the Republic of Armenia and the inviolability of its borders, the Republic of Armenia is forming its own armed forces, interior troops, state and local security bodies, under the jurisdiction of the Supreme Soviet.

The Republic of Armenia has its share in the U.S.S.R. armaments.

The Republic of Armenia itself decides the manner and order of its citizens' military service.

Without the consent of its Supreme Soviet, military forces, their equipment and buildings belonging to foreign countries cannot be allowed on the territory of the Republic of Armenia.

The armed forces of the Republic of Armenia cannot be utilized without the consent of its Supreme Soviet.

- 5. Under the laws of international rights, the Republic of Armenia leads an independent foreign policy, establishes relations with other states, with national state entities of the Soviet Union, and takes part in the activities of international organizations.
- 6. The national wealth of the Republic of Armenia its soil, mines, air space. water and other natural resources, economic, intellectual and cultural potential is the property of its people. The process for the possession, use and administration of this wealth is decided according to the laws of the Republic of Armenia.

The Republic of Armenia has the right for its share of the U.S.S.R. national wealth, including gold deposits, diamonds, and foreign currency reserves.

7. Relying on the basis of economic diversity, the Republic of Armenia decides the principles and process of economic activity, issues its own currency, establishes

a national bank, creates a finance-loan system, and tax and customs services.

- 8. The Republic of Armenia guarantees on its territory freedom of speech, press and conscience; separation of the functions of legislative, executive and judicial bodies; a multi-party system, legal equality of political parties, and depoliticization of law enforcement bodies and the armed forces.
- 9. All citizens living in the Republic of Armenia are entitled for citizenship of

Armenians living in the Diaspora have the right to citizenship of the Republic of Armenia.

Citizens of the Republic of Armenia are under its protection and assistance; their free and equal development is guaranteed without distinction of race or faith.

10. The Republic of Armenia guarantees the use of Armenian — as the state language - in all areas of the Republic's life; it creates its own educational, scientific and cultural system.

10A. The Republic of Armenia stands in support of the international recognition of the 1915 Armenian Genocide in Ottoman Turkey and Western Armenia.

11. This Declaration will serve as a basis for the preparation of the new constitution of the Republic of Armenia; meanwhile, it serves to implement changes in the existing constitution, and for the promulgation of rules for the activities of governmental authorities and for the preparation of the Republic's new legislation.

August 23, 1990 ·

THE NEW PRESIDENT OF ARMENIA

LEVON TER-PETROSIAN

The newly-elected President of Armenia, Levon Ter-Petrosian was born in January 8, 1945 in Aleppo, Syria. Next year the family settled in Armenia.

Following elementary and secondary education, Mr. Ter-Petrosian followed courses at Yerevan State University's Oriental Studies Faculty, and in 1971 graduated from the Leningrad Institute of Oriental Studies, specializing in Armenian-Assyrian relations. In 1987 he received a Doctor of Philology degree from the University of Leningrad.

He has held various posts at the Armenian Manuscripts Library (Matenadaran) in Yerevan since 1972. He is the author of more than 70 scientific papers and articles on Armenian-Assyrian cultural relations, and on the Armenian Kingdom of Cilicia, in Armenian, Russian, French and English.

He is a member of the Writers' Union of Armenia, the U.S.S.R. Association of Orientalists, and of the Asia Society of France.

Since early 1980's Mr. Ter-Petrosian has been involved in Armenian politics. He was imprisoned for ten days in 1986.

He was a leader of the Karabagh Committee and was imprisoned in Moscow, together with other members of the Committee, from December 10, 1988 to May 31, 1989.

He was elected to the Armenian Parliament in 1989.

Mr. Ter-Petrosian is chairman of the executive committee of the Armenian National Movement.

Parliament In Yerevan Votes For A New Name: The Republic Of Armenia ed in that vote.

the country from Armenian Soviet Socialist Republic (Armenian

The Parliament of Armenia in longed debate on the future session in Yerevan took a signifi- status of Armenia. Four different cant step toward independence proposals had been introduced when it voted on Monday, Au- and a special committee had ingust 20, to change the name of corporated into one single proposal all the suggestions made.

On Monday, after a day-long S.S.R.) to Republic of Armenia. debate, the Preamble and In-The vote came during a pro- troduction of the final Declara which Armenia could be a part.

tion were voted. The change in the Republic's name was includ-

It is expected that the Parliament will finally vote for an independent republic, but a final declaration will be postponed, in anticipation of fundamental changes in the Soviet Union and the publication of a new proposal by Moscow for a truly democratic and federative new state, of

During Visit To Jordan, Patriarch Manoogian Will Receive Royal Edict

JERUSALEM — His Beatitude Torkom Manoogian, Armenian Patriarch of Jerusalem, will be travelling to Amman, the Jordanian capital, in the middle of this month, on a two-fold mission.

His Beatitude's primary aim will be to call on King Hussein, and to receive the traditional "firman," the seal of his recognition of Archbishop Manoogian as the newly-elected Patriarch of the Armenian Orthodox Church in the Holy Land and Jordan.

During his one-week visit, His Beatitude will meet with members of the Armenian community, and will celebrate Divine Liturgy at the St. Thaddeus Armenian Church in Amman.

Armenians have been living in Iordan for generations, concentrated mainly in the capital city, and in the towns of Zerka, Sait and Mafrak.

His Beatitude has already received King Hussein's "blessings and congratulations" on his election. The "firman," a legacy of the Turkish Ottomans, is the official document, signed and sealed by the ruling Moslem sovereign, recognizing and reconfirming the rights and privileges enjoyed by the Armenian Patriarch.

Historians trace its origins to the official charter first granted by the Arab Caliph Omar Ibn Ul Khattab to the first Armenian Patriarch of Jerusalem, who was called Abraham.

The charter not only enumerated the rights and privileges of the Armenian Church, but also guaranteed its integrity and the protection of the Armenian people of the Holy Land.

Centuries later, Sultan Salaheddin issued an edict in which he also recognized and reconfirmed the rights and privileges of the Armenians in the Holy Places.

When the Ottoman Turks conquered the Holy Land, they codified the tradition of granting the heads of religous communities certain rights and privileges in their "firman"s.

Patriarch Manoogian is expected to be received in royal audience soon after his arrival.

During the ceremonial reception, he will deliver a short statement, copies of which will be available for distribution to the press on the same day.

There are about 7,000 Armenians in Jordan, engaged mostly in the private sector, their principle occupation as goldsmiths, jewellers or photographers.

This will be the second time King Hussein has granted a "firman" to an Armenian Patriarch. The first was in 1960, to the late Patriarch Yeghishe Derderian.

Following his return from Jordan. His Beatitude will be officially enthroned as 96th Armenian Patriarch of Jerusalem.

King Hussein Of Jordan Recognizes Election . Of Archbp. Manoogian As Jerusalem Patriarch

JERUSALEM — King Hussein of Jordan, has sent his personal blessings to the Armenian Patriarchate of Jerusalem, congratulating the St. James Brotherhood on the election of a new patriarch to succeed the late occupant of the Holy See of Jerusalem, Archbishop Yeghishe Derderian.

His Majesty sent his "congratulations and blessings" to His Beatitude, Torkom Manoogian "on having won election to this sublime ecclesiastical position by a majority of the votes cast by the members of the St. James Brotherhood.'

The Armenian Patriarch, who resides in Jeruslem, has spiritual jurisdiction over all Armenians living in Israel and Jordan.

The Jordanian monarch also expressed his "best wishes for the success and realization of His Beatitude's noble aims and aspirations in the service of the Armenian community of our treasured land, a service which is inspired basically by the principles of brotherhood and tolerance among all the various communities of our land."

Earlier, on May 15, then Religious Affairs Minister Zevulun Hammer called on his Beatitude to convey to him the Israeli government's formal recognition.

King Hussein's gesture has now paved the way for His Beatitude's enthronement as 96th Armenian Patriarch of Jerusalem, which is expected to take place here on October 27 and 28.

Delegations from as far away as Australia and Latin America are expected to attend the ceremony, which was last performed over 30 years ago.

Among the high-ranking clergymen coming to Jerusalem are the Primate's of various Armenian dioceses around the world.

Stepan Boghosian Named By Party To Head City Council Of Yerevan

Stepan Boghosian, director of publications of the Armenian Communist Party and the former director of Armenpress, was voted to the post of first secretary of Yerevan's City Council during the council's plenary meeting on August 16. Boghosian will replace Krikor Asadrian, who was relieved from his duties during the same meeting.

Back in Artzakh After Brief Absence, Safonov Reveals New Bag Of Tricks

Major-General V. Safonov is back in Artzakh, and, apparently, reports about his transfer were greatly exaggerated.

Almost immediately upon his arrival on August 4, Safonov had it broadcast over the radio that the Stepanagerd-Ichevan autoroute was now open. The next morning a couple of buses, driven by ethnic Russians, arrived from Baku to the local bus terminal. The manager of the terminal announced over the loudspeakers at brief intervals that those passengers wishing to go to Ichevan should purchase their tickets at the window, and that the soldiers would escort the bus to ensure their safety.

The puzzling fact was that while the 300-kilometer road to Ichevan had been opened, the 20-kilometer road to Goris stil! remained closed. And perhaps for this reason, no one even went near the bus.

Yet, on August 7, when some people ventured to purchase tickets, soldiers encircled the terminal to "check identifications." Those who could not produce identification were put up against the wall and were frisked like suspects. About 50 people were detained but were released later in the day.

According to reliable sources, the soldiers attempted to put those with identification from Soviet Armenia forcibly on the bus and relented only after the adamant resistance shown by the detainees.

Ironically, an Azeri television crew was readily at hand, apparently to report the "happy" departure of the travelers and to provide viewers with "proof" that Azerbaijan was observing the decision taken by the

Archbp. Karekin Kazanjian Elected Patriarch Of Armenians In Turkey

Archbishop Karekin Kazanjian, Grand Sacristan of the Armenian Patriarchate of Jerusalem since 1981, was elected Patriarch of the Armenians of Turkey. He is 63 years old.

Voting for a new patriarch to succeed Patriarch Shenorhk Kaloustian who passed away on March 7, 1990, was held on Wednesday, September 5, at the Cathedral of the Patriarchate in Istanbul, Turkey. Archbishop Kazanjian was elected by a margin of only Two vote; his opponent bishop Shahan Sevajian, who has served the Armenian community of Istanbul for Archbishop Karekin Kazanjian almost 40 years;

The new Patriarch, whose election has to be ratified by the Turkish government, was born in Istanbul in 1927. In 1940 he was admitted to the Technological Seminary of the Armenian Patriarchate of Jerusalem. He was ordained deacon in 1945, and became a celibate priest in January 1950.

From 1951 to 1953 he was dean of the Sourp Khach Seminary in Istanbul, and during 1953-1959 acted as chairman of the Patriarchate's Religious Council.

He was pastor of the Washington, DC community during the years 1959-1966.

On October 23, 1966, he was ordained bishop by H.H. Vazken I in Holy Etchmiadzin and was appointed Primate of Australia and New Zealand. From 1966 on he resided in Sydney, Australia.

In 1987 he was nominated Grand Sacristan of the Jerusalem Patriarchate by the late Patriarch Yeghishé Derderian.

The newly-elected Patriarch will travel to Istanbul this week. The General Synod of the St. James Brotherhood of Jerusalem will soon announce a date for the election of a new Grand Sacristan. The offices of Patriarch and Grand Sacristan are for life, according to the constitution of the Brotherhood.

Supreme Soviet on Nov. 28, 1989, regarding the use of the autoroutes.

Worrying the Armenian observers is the fact that if the military

commanders succeed in sending a few buses into Armenia, they will then shut down Stepanagerd airport - Artzakh's only link to the outside - for "renovations."

141

Eventual Independence Is Yerevan's Goal

At 12:32 pm on Thursday, August 23, President Levon Ter Petrosian announced in the Parliament: "Today, following long-drawn debates and article-by-article voting, the Parliament of the Republic of Armenia approved by a majority of votes the 'Declaration on the Independence of Armenia'. In this way, Armenia enters a new era in its history: that of building its independence."

Thus, following a 183-2-2 vote, Armenia regained its sovereignty it lad lost seven decades ago and entered a new era of self-government and eventual complete independence.

The next day, during a ceremony in the Parliament and according to a law passed the same morning, the flag of the Armenian Soviet Socialist Republic was taken down and instead the Tricolor was raised in its place. The law, "On the state flag of the Republic of Armenia," reads: "Based on the first article of the 'Declaration on the Independence of Armenia,' the Parliament of the Republic of Armenia decides: 1. The state flag of the Republic of Armenia is the Tricolor - | red, blue and orange with three equal stripes. 2. Changes will accordingly be made in the Constitution and legislation of the Republic of Armenia."

The Declaration of sovereignty and eventual independence was received with joy and pride by the deputies and people assembled in front of the Parliament. The President and all deputies raised their clenched fists as a sign of resolve, will and solidarity.

Yet inside the Parliament and among the people in general there was much apprehension as

Government Returns Seminary, Churches To Holy Etchmiadzin

After passing a special resolution, the Armenian government has decided to return the building of the former Kevorkian Theological Seminary (Djemaran) located in the town of Etchmiadzin to the Catholicosate. The building served as a branch of the Republic's gallery of fine arts.

The resolution stated that the government's decision was rooted in its desire to speed up the training of priests to meet the growing demand from the parishes both at home and abroad.

Also returned to the Catholicosate were a number of other churches and monasteries that used to be supervised by the Administration for the Protection and Restoration of Monuments of History. The government will also transfer to the Church a printing shop located outside Etchmiadzin's monastic compound.

U.N. Under-Secretary Pays Visit To Armenia

The United Nations under-secretary general, Yasushi Akashi, became the first foreign representative received by President-elect Levon Ter-Petrosian on August 12 in Yerevan.

During his two-day visit to Armenia, Akashi, who represents the department for disarmament affairs at the U.N., told reporters that general secretary Perez de Cuellar was "well informed of the situation in Armenia" and was "following closely" all the developments in the Republic.

During their meeting, Ter-Petrosian informed the undersecretary that the main tasks facing Armenia at the present were the consolidation of the democratic forces, the stabilization of the political situation, the removal of the scars left by the earthquake, and the just settlement of the question of Artzakh.

border clashes continued in the northwest of the republic and the effects of a new blockade by Azerbaijan made it clear that Armenia would face an uphill struggle to sustain its existence and the very sovereignty just announced.

In his speech, President Ter Petrosian said: "Independence has to be *de facto* and not only *de jure*. Beginning today, we shall act as a *de facto* independent power; we shall form relationships with neighboring republics and other states; and, if possible, enter into a so-called cooperation with the peoples of the Soviet Union under the Center [Moscow]. But we shall enter into such a cooperation only when we are satisfied that it is beneficial to our national interests. Moreover, we shall never tolerate any foreign political dictate. I congratulate you, I congratulate our people for this historic victory."

Levon Ter-Petrosian Elected President Of Armenia

MOSCOW (Reuters) — Armenia elected a radical nationalist leader, Levon Ter-Petrosian, to head its parliament on Saturday, August 4.

Ter-Petrosian, 45, of the Armenian National Movement, beat Armenia's Communist Party chief, Vladimir Movsisian, in the vote for chairman of the Supreme Soviet, which was a victory for supporters of the republic's drive for political and economic sovereignty.

Ter-Petrosian became chairman of the Supreme Soviet after capturing 140 votes against the rival's 80 in the decisive round of a lengthy election process that started Friday, a spokeswoman for the National Movement said.

Ter-Petrosian's movement takes a hard line on the disputed territory of Artzakh, one of the most intractable of the many ethnic conflicts facing Gorbachev.

The Armenian National Movement wants the territory reunited with Armenia, and the republic's Supreme Soviet has voted in agreement. The movement has in the past accused Armenian leaders of not doing enough to help the residents of Artzakh.

Addressing the legislature, Mr. Ter-Petrosian

charged that the Armenian Communist Party had often "sold out" the republic's interests to satisfy the Kremlin. He also said Armenia should work out its independence from Moscow "by legal means" and negotiation instead of confrontation. He said Armenia, which was last an independer state from 1918 to 1920, should eventually become a member of the United Nations and have embassies abroad.

Mr. Ter-Petrosian faces a critical decision this week about how to respond to Soviet President Mikhail S. Gorbachev's ultimatum that members of vigilante groups in strife-torn republics hand over their arms or face Soviet militia and army units. In Armenia, where thousands belong to such groups, the legislature voted last week to reject the order.

Mr. Ter-Petrosian has said that the Armenian government should settle the arms issue and maintain jurisdiction over paramilitary groups.

Mr. Gorbachev has called for a new treaty of union that would give the 15 Soviet republics the right to sovereignty and leave Moscow responsible mainly for foreign and military policy.

Armenian Parliament Votes For Student Exchange Program With U.S.

YEREVAN (Infonovosti) — On the initiative of the Armenian Assembly of America, the Parliament passed a decision to start direct exchange of students between higher educational establishments in Armenia and the United States.

Yerevan University, California State University (Fresno), and Michigan University have already signed a student exchange agreement.

Under its terms, the first group of Armenian students will travel to the U.S. next year to study architecture, engineering and applied disciplines. Students from America will study Armenian language and art history.

ՄԱՀ՝ ԴՈԿՏ. ՇԱՒԱՐՇ ԹՈՐԻԿԵԱՆԻ

էիրանանի մէջ իր մահկանացուն կնքած է Դոկտ․ Ծաւարշ Թորիկեան 18 Օգոստոսին, սրտի անակնկալ տագնապե մը։ Հանգուցեալը վերջին տարիներուն կ՚ապրեր Լոս Անճելըս, եւ վերջին ամիսը իր կնոջ հետ Լիբա-նան գացած էր ընտանեկան պարագաները տեսնելու։

Իրմով կը պակսի Հայ Դատի հա-

ւատաւոր սպասարկու մը։

Շաւարշ Թորիկեան ծնած էր Հայֆա։ Համալսարանական ուսումը ստացած է Անգլիոյ Օքսֆորտ Համալսարանին մէջ, ուրկէ ստացած էր Տոքթորայի աստիճան Քաղաքական Գիտութեանց մարզին մէջ։ Դարձած էր միջազգային օրէնքի մասնագէտ։

BAPTISMS

- 8.9.90 Adrience, daughter of Vartan and Madeleine Vartanian
- 9.9.90 Annie, daughter of Berge and Rosaline Armenian
- 15.9.90 Alexander Artashez, son of Sarkis and Linda Noel Nalbadian
- 16.9.90 Robert, son of Vartkes and Anoush Ebeyan
- 16.9.90 Biancq, daughter of Albert and Hilda Valodian
- 22.9.90 Christina, daughter of Khatchadour and Apri Kokozian
- 23.9.90 Janet, daughter of Norayr and Naile Önayak

ENGAGEMENTS

15.9.90 Alex H. Iskenderian and Mara Aleksić

MARRIAGES

- 8.9.90 Wanic Barbarian and Sita Markarian 8.9.90 Edward Voskanian and Elizabeth Melek
- 22.9.90 Jack Arsenian and Kim Marie Fleming

DONATIONS TO CHURCH

Mrs S Pidenko	\$30.00	In lieu of floral tribute for late
Mrs S Pidenko	\$30.00	Margaret Karakash In lieu of floral tribute for late
Dr & Mrs S Hacobian	\$50.00	Sahak Acopian In memory of their dear parents Mac and Ripsy Hacobian
Mr & Mrs Vartan Elmassian	\$30.00	To Church choir
Mr & Mrs Ellis Vartanian		To Church
Mr & Mrs Harry A Papikian		To Church
Jibian family		To ACLA on St Marys Day
Ms M Kevorkian	\$20.00	_
Mr & Mrs A Derderian	\$40.00	-
Mr & Mrs D Simonian	\$30.00	•
Mrs Kabadayan	\$10.00	_
Lebanese Shop - Raymond	\$10.00	- do -
Mrs Alida Hagopian	\$20.00	- do -
Diramayr Baliozian	\$20.00	- do -
Mrs Chake Norigian	\$30.00	- do -
Batmanian Bros.	\$10.00	- do -
Mrs S Pidenko	\$30.00	In lieu of floral
		tribute for late
		Torgom Mekerditchian
Mr Sebouh Barsamian	\$20.00	To Church

DONATIONS TO CHURCH

Mr M Keosseian	\$30.00	In memory of late Alice Keossian - 9th
Mr & Mrs Sarkis Voukoufian Mr & Mrs G Constantian		year demise To Church for "Oukht" In lieu of floral tribute for late Torkom Mekertichian
Mr John Movsessian	\$50.00	To Church
Mr & Mrs Noubar Gharibian		In memory of late Araxi Tchilingerian
Mr & Mrs Garo Khatchadouria	n \$20.00	In memory of late Torkom Mekertichian
Dr & Mrs H Artinian	\$100.00	On the occasion of their first son Alex Michael Artinian
Dr Antranik Keshishian and family	\$20.00	In memory of late Toros Kassabian's first year demise
Mr Ara Khohararian	\$25.00	In memory of late father Megerditch Khohararian's 1st year demise
Kayayan family	\$20.00	To Church
Mrs Nouritza Avakian		In memory of Special Requiem Mass for Hon:Member late Gosdan Der Stephanian
Mrs Arpine Minassian	\$10.00	- do -

ACYA BASKETBALL

As you all may know ACYA has two senior mens and one senior womens basketball teams. In addition to these three teams we have started a junior girls (Under 17) team. These girls train on Friday nights from 9.00 to 10.30 pm and play competition on Sundays between 1.00 and 4.00 pm. They are a keen and enthusiastic team and are eager to find more team mates to add to their already 5 person team.

Anyone interested or wants more information please call Anahid Setian on 958 6761. Come and join the fun and competitiveness of basketball.

Your coach is Minas Minassian.

Kevin Mektigian

MANUFACTURER OF DIAMOND JEWELLERY.

Engagement Rings, Eternity Rings, Chains & Bracelets. Fancy patterns Wedding Rings and Bangles

ROOM 9, 11th FLOOR, NATIONAL BUILDING 250 PITT STREET, SYDNEY 2000 TEL: 267 9220 AH 95 2863

PAUL MENZAGOPIAN Manager

TELEPHONE: (02) 428 2534

Lane Cove Smash Repairs

LICENSE NO: 44/005920/3

Repairers for all major insurance Companies and Private Work

- Specialist in Rust Repairs -

REAR 44 BURNS BAY ROAD. LANE COVE, N.S.W. 2066

FAX .: (02) 427 3110

887-3168

"Re Nu" Clinic P. Turner R. Turner Aromatherapy G. Gillett Sports Medicine -CLASSES : Massage P.&R. Turner Sports Medicine - G. Gillett

Aust. Traditional-Modicine Society

J.S. CRAIG PANEL BEATING PTY. LTD.

Licence No. 44/017722/5

Authorised Repairers for NRMA & GIO also other Insurance Co's. (established 1948)

25 Huntingdon Street Crows Nest 2065 Phone: (02) 436 4957 439 2387 438 3964 Fax:

MICHAEL ABOLAKIAN

Managing Director

Beautifully decorated Seats 50-350 people The ultimate in elegance for:-

> * Weddings * Engagements and all Social Functions

629-631 Pittwater Rd, Dee Why, NSW 2099

Ph: 982 1703 971 7889

TELEPHONE: 519 8147 A.H.: 597 2527

Mr. Y. Kurkjian WROUGHT IRON

Fencing Gates Railing

Security Doors Window Grilles Welding

30 Shirlow St., Marrickville NSW 2204

HAD AN ACCIDENT?

PANEL BEATING & SPRAY PAINTING ALL MAKES AND MODELS

Tel.: (02) 981 5139

- INSURANCE & PRIVATE WORK · FREE INSURANCE QUOTES
- RUST PROOFING
- QUALITY WORKMANSHIP GUARANTEED

DEE WHY SMASH REPAIRS

59 Middleton Rd., Dee Why.

SPRAY BOOTH AND BAKING OVEN

LIFE — SUPERANNUATION GENERAL INSURANCE

JOSEPH SARKIES

AGENT

ZENITH CENTRE, 13TH FLOOR, SOUTH TOWER, 821 PACIFIC HIGHWAY, CHATSWOOD N.S.W. 2067

TEL.: (02) 412 0223

They are so much better

PARAMOUNT POOLS PTY, LTD

SWIMMING POOLS OF DISTINCTION

CONCRET — FIBREGLASS & ABOVE GROUND

Renovations & all accessories & chemicals

Vic Bedrossian Managing Director

807 3600 - 7 DAYS

10 a.m. - 5 p.m.

POOL SUPERMARKET-393 Blaxland Rd. Ryde NSW 2112

SHIRAZ VIDEO

- * Specialising in all types of video work for all occasions.
 - * Specialising in the transfer of Super 8 movies to videos.

PROPRIETOR:

JACK METZARIAN — PH. (02) 669 3939

L.J. HOOKER WILLOUGHBY

FOR PROFESSIONAL SERVICE IN RESIDENTIAL OR COMMERCIAL **REAL ESTATE**

CONTACT: - JOSEPH KAPTERIAN AT L. J. HOOKER WILLOUGHBY 487 WILLOUGHBY ROAD, WILLOUGHBY

TEL.: (02) 958 5211

This business is independently owned and operated by JOSEPH KAPTERIAN

W.N. BULL PTY LTD (INC IN NSW) 164 KING STREET, NEWTOWN, 2042

TELEPHONE

519 5344

Michael E. Lyons — General Manager